

THE BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. IX.—No. 99.

MARCH, 1913.

[Price 3d.]

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

Hon. President: Dr. L. L. ZAMENHOF.

President: H. BOLINGBROKE MUDIE.

Vice-Presidents: CLARENCE BICKNELL, F.B.E.A., GEORGE J. COX, F.B.E.A., HARRISON HILL, HERBERT F. HÖVELER, Miss E. A. LAWRENCE, JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D., Rev. J. C. RUST, M.A., Right Hon. Sir THOMAS VEZEY STRONG, P.C., K.C.V.O., J. MABON WARDEN, F.F.A.

Hon. Treasurer: BERTRAM CHATTERTON, A.M.I.C.E. General Secretary: HARALD CLEGG.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*):—
To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," and Affiliated Groups. The Annual Subscriptions are:—
Members, 5s.; Fellows, 10s. Membership forms and particulars of affiliation on application.

Members and Fellows are entitled to receive this journal free.

There are two Examinations of Proficiency: Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

Offices: MUSEUM STATION BUILDINGS, 133-6, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

List of Affiliated Societies and Groups on Pages ii. and iii.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information:—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

Denotes New Group.

- Accrington.**—Miss B. DRINKWATER, 42, Pickup-st., Clayton-le-Moors—Mechanics' Institute, Mon., 7.
- Adelaide (S. Australia).**—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
- Aldershot and Farnham.**—J. H. WRIGHT, 52, Church-rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
- Banbury.**—Mrs. BRAGGINS, 6, Calthorpe-rd.—At the house of Mrs. Gillett, "The Elms."—Tues. 8—9.
- Barrow-in-Furness.**—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—Fri.
- Bath.**—E. R. BLACKETT, 9, Stall-st.
- Belfast.**—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.
- Bexhill-on-Sea.**—C. W. HARRIS, 38, Sackville-rd.
- Birmingham.**—F. W. HIPSLEY, 156, South-rd., Erdington.—Lund's College, 25a, Paradise-st., Thur., 7.30.
- "Nia Rondeto."**—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st., Nechells.
- Blackburn.**—Miss C. SAVAGE, near tram terminus, Wiltshire.—Friends' Meeting Ho. at King-st., Wed., 8.
- Blyth (Northumberland).**—J. TULLOCH, 1, New-rd., The Colliery.—Labour Inst., Fair, Fri., 8.
- Bolton.**—J. BIRTWISTLE, 236, Turton-rd., Bradshaw.—Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.
- Bradford.**—J. A. CALVERT, 115, Legram's-lane.—Mikado Café, Godwin-st., Thur., 8.
- Brighouse.**—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Slead Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.
- Brighton & Hove.**—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's-pk.—School of Elocution, 10, Old Steine, Tues., 7.
- Buckingham.**—R. G. LEE, Northcote Villa.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 1st Wed., at London Club, 3rd Fri., 8.
- Burnley.**—E. MAIDEN, 46, Bellford-st., Stoneyholme—Victoria Rooms, Hargreave-st., Daily.
- Burnley "Antaŭen."**—T. FERNLEY, 27, Tunstill-st.—2a, Entwistle-st., Duke Bar, Daily.
- Bury.**—Miss L. BURTON, 53, Alfred-st.—Girton Hall, Manchester-rd., Wed., 8.
- Buxton.**—J. T. POLLARD, 17, Kents Bank-rd.—Meeting Place: Write Sec.
- Calcutta Esperanto Association.**—M. H. BEATTIE, F.B.E.A., 44, Theatre-rd.
- Cambridge (Verda Stelo).**—Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-st.
- Cape Town.**—A. E. ABRAHAM, 85, Burg-st.
- Cheltenham.**—W. F. WESTMANCOTE, Fernville, Langdon-rd.—"Orme Chambers," North Street, Tues., 7.30.
- Chester.**—J. W. JONES, 112, St. Anne-st.—People's Hall, Delawere-st., Mon., 8.
- Coleraine.**—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho., Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.
- Coventry.**—Miss W. E. TAYLOR, "Espero," Stanway-rd., Earlsdon.—Masonic Bldgs., Little Park-st., Daily.
- Darlington.**—Mrs. G. P. WOOF, 8, Pierremont-cres.
- Deal.**—HERBERT SEWELL, College-rd. Post Office.—Mangili's Restaurant, Fri., 8.30.
- Derby.**—J. POTTER, Jun., 4, The Strand
- Dover.**—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
- Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).**—SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-rd., Terenure.
- Dundee.**—ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-st.
- Eastbourne.**—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—St. Anne's Parish Room, Mon., 8.
- Edinburgh.**—W. M. PAGE, 31, Queen-st.—Wed., 6 p.m., in Patrick Thomson Tea Rooms, North Bridge; at 8.30, in 26, Synod Hall.
- Fremantle (W. Australia).**—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—69, High-st., Tues., 7.45.
- Gateshead-on-Tyne.**—G. WATSON, 24, Exeter-st.—N.E.R. Institute, High Level End, Sat., 7.
- Glasgow.**—A. ALLISON, 102, St. Vincent-st.—Alexandra Hotel, 148, Bath-st., Mon., 7.30.
- Glencel (S. Australia).**—Mrs. J. LUMSDON.
- Gloucester.**—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—Ruskin Hall, The Cross, Mon., 7.30.
- Greenock.**—J. TAYLOR, 15, Glen-avenue, Port Glasgow—Temperance Institute, Thur., 8.
- Hailsham.**—Miss ELLA MITCHELL, The Grove—Social Club, London-rd., Wed., 7.15.
- Halifax Esperanto Association.**—E. BOOTHMAN, 13, Hume-st., Gibbett-st.—Hoyle's Refreshment Rooms, Gibbett-st.
- Halstead (Essex).**—Miss J. M. INMAN, Colchester-rd.—Fri.
- Harrogate.**—Miss SPINK, 14, Studley-rd.
- Harrow.**—B. E. LONG, B.A., 46, Roxboro'-rd.
- Hastings.**—A. J. ADAMS, Plyminton-terrace.—Every morning
- Hobden Bridge.**—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
- High Wycombe.**—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-ave.
- Hobart (Tasmania).**—K. SIMMONS, 475, Macquarie-st.
- Holmfirth (Huddersfield).**—F. ROBINSON, 44, Station-rd.
- Huddersfield.**—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
- Hull.**—Miss G. WILLFORD, 421, Anlaby-rd.—Grosvenor Hotel, Mon., 8.30.
- Ipswich.**—A. GRIN, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel, Friars-st., Fri.
- Jersey (C.I.).**—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst" Queen's-ave.
- Keighley.**—Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-ter.—Mon.
- Kettering.**—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
- Kidwelly.**—E. R. GRIFFITHS, Emlyn House—Parish Room.
- Kilmarnock.**—PETER YOUNG, 42, Fullarton-st.—Ossington Coffee Rooms, Thur., 8—10.
- Lancaster.**—Miss GRISENTHWAITE, 2, Balmoral-rd.
- Leamington.**—J. HARRISON, 114, Plymouth-place.—Tues.
- Leeds.**—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 8.—(West) Socialist Esperantists.—A. E. COWDELL, 9, Fitzarthur-st., Armley.—Socialist Inst., Sutherland-st., New Wortley, Thur., 8.—Salem.—H. BARKER, 36, St. Luke's-rd., Beeston-hill.
- Leith.**—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
- Letchworth.**—F. A. GOODLIEFE, Elm Tree House—Homesgarth.
- Lewes.**—H. VERRAL, 8, Grange-rd.
- Liverpool.**—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale.—18, Colquitt-st., Room 10, each Tues. and first Sat.
- London (Central).**—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri., 7.0.
- Battersea, S.W.**—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
- Bedford Park, W.**—H. MEULEN, 19, Boscombe-rd., Shepherd's Bush.—Tues., 7.30.
- Brixton, S.W.**—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59, Brixton-hill, Tues., 8.

- Charing Cross, W.C.**—Mrs TROUNSON, 24, Onslow-avenue Mansions, Richmond-hill, S.W.—B.E.A. Reading Room, Wed., 3.30.
- Croydon.**—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.—Ruskin Ho., Station-rd., W. Croydon, Tues., 8.
- East London.**—J. GOURLAY, The Laurels, Hale-end-rd. Highams-pk.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.
- Emmanuel (S.E.).**—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.
- Kingston-on-Thames.**—F. M. SEXTON, F.B.E.A., Warwick Lodge, Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church-st., Tues., 8.30.
- N. London "Clarion."**—J. PRATT, 70, Grosvenor-rd., Lower Edmonton.—Thur.
- Mildmay.**—M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-rd., Highbury.—2, Quadrant-rd., Canonbury, N., Thur.
- Stepney.**—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.—Wed., 8—10.
- Sud Orienta Stelo.**—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.
- Sutton (Surrey).**—L. C. ANDREWS, B.Sc. Cressingham Ho., Carshalton.—"School of Music & Art," "The Beeches," Brighton-rd., Sutton, Tues., 8.
- West Norwood.**—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.
- Wood Green.**—ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-rd.—Public Library, Sat., 7.30.
- *Maidstone.**—W. R. EDWARDS, Hedley-st.—Dockrill's Restaurant.
- Manchester.**—E. T. Doran, 52, High Bank, Gorton.—Onward-bldgs., Deansgate, Thur., 7.30.
- Mansfield.**—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.
- Melbourne (Australia).**—A. L. SULLIVAN, "Esp-o Hall," 152, Elizabeth-st.—Esp-o Hall, Fri., 7.45.
- Middlesbrough.**—Miss M. L. WARNE, 15, Myrtle-st.—Berlitz School, Thur., 7.
- Middleton (Manchester).**—CECIL C. GOLDSMID, 2, Wood-st.—Barker's Restaurant, Manchester Old-rd., Wed., 8 p.m.
- Mirfield (Yorks).**—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.
- Montrose.**—Miss I. O. FETTES, 38, High-st.
- Natala Verda Stelo.**—LEONARD WOOD, 37, Frere-rd., Durban.—Mon.
- Newcastle.**—Mrs. S. E. WRIGHT, F.B.E.A., 11, Oxford-ter., Gateshead.—Church Inst., Hood-st., Thur., 8.
- Northampton.**—J. P. HARRISON, Squirrel-lane, Old Duston.—66, Harlestone-rd., Thurs.
- Norwich.**—Miss A. EGMORE, 2, Cozens-rd.—Y.M.C.A. St. Giles'-st., Mon., 8.30.
- Nottingham.**—G. E. SIPMAN, 18, Corporation Oaks—Corbyn Chambers, Beestmarket Hill, Fri., 8.
- Oakworth (Yorks).**—A. DENISON, 3, Apsley-ter.
- Paisley.**—D. SEMPLE, Calside-ave.
- Partick Y.M.C.A.**—J. A. JOHNSTON, Y.M.C.A., Peel-st.—Y.M.C.A. Rooms, Fri., 8.30.
- Perth.**—A. DEWAR, Glasgow-rd. P.O., Thur. 8.
- Perth (W. Australia) Nigra Cigno.**—T. E. O'DONOGHUE, Commercial Bank Chambers, St. George's-terrace—Macdonald's City Café, Barrack-st., Thur., 8.
- Plymouth (Tri Urboj).**—E. E. YELLAND, 16, Chapel-st., Stonehouse.—"The Welcome," Fore-street, Devonport, Wed., 8.
- Portmadoc.**—Miss GWEN OWEN, 4, Roche-ter., Garth.—Welsh Esp. League Offices, Cambrian-bldgs., Station-ave., Wed., 6 (Reading Room, W.E.L., open Tues. and Wed., 6—8 p.m.; Sat., 2.30—8).
- Portsmouth.**—SYDNEY J. DAVIES, 56, Whitworth-rd. Copnor.—Esperanto Hall, The Arcade, Tues., 8.
- Pretoria (S. Africa).**—Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99.
- Reading.**—Miss R. WOOLFORD, 61, Kensington-rd.—Thur.
- Redhill.**—S. S. JENNINGS, 26, Linkfield-lane.
- Rochdale.**—R. HOWARTH, 114, Royds-st.—Crescent Café Drake-st., Thur., 8.
- Rotherham.**—J. E. HICKS, Y.M.C.A., High-st.—Thur.
- Rugby.**—F. J. BRADLEY, 84, Craven-rd.
- Scottish League of Catholic Esperantists.**—M. HERON, 47, Albany-st., Edinburgh.—Thur., 8.30.
- Sheffield.**—Miss BAXTER.—Builders' Exchange, Thur., 7.30.
- Sheffield Y.M.C.A.**—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.
- Sheffield (Crookes) Y.M.C.A.**—M. BROWN, 36, Bute-st., Crookes.
- Shipley.**—Miss M. SCHOFIELD, 7, Hope View.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30.
- Slough.**—Miss PITT, Upton House.
- Soham (Cambs.).**—G. F. FENTON, Soham (Cambs.)
- Somercotes Alfreton.**—HARRY SHAW, Fernleigh Villa, Leabrooks, nr. Alfreton.—Fernleigh Villa, Tues. and Thur., 7.
- Southport.**—P. FOSTER, 33, Westbourne-rd. Birkdale.—Imperial Café, 555, Lord-st., Mon.
- St. Albans.**—O. GODMAN, 59, Oswald-rd.—Dear's Hotel, London-rd., Thur., 8.15.
- St. Andrews.**—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.
- St. Helens (Lancs.).**—E. L. CHALLENGER, 26, Cowley-hill-lane.—Y.M.C.H., North-rd., Wed., 7.30.
- Stockport.**—F. W. SHAW, 1, Lancaster-av., Didsbury—Wed.
- Stockton-on-Tees.**—T. R. WILSON, 6, Dovecot-st.—Lit. and Phil. Institute, Mon., 7.30.
- Stoke-upon-Trent.**—H. TOMLINSON, 15, Sheppard-st.—Church Inst., Thur., 8.
- Sunderland.**—A. N. RONTREE, 30, Brinkburn-st.—Fri.
- Swinton (Rotherham).**—J. E. JONES, 38, Station-st.
- *Sydney (Zamenhofa Klubo).**—Miss ORR, 184, Pitt-st.—184, Pitt-st., Thur., 8 p.m.
- Todmorden.**—T. WOOD, Hollins, Walsden.—Wild's Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.
- Tunbridge Wells.**—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall
- Wakefield.**—P. BROOKS, 27, Church-rd., Altofts, Normanton.—Cathedral Boys' School, Tues.
- Warrington.**—THOS. G. CATHRO, 8, Alexandra-rd., Stockton Heath.—7, Bewsey-st., Wed., 8.
- Western Australia Esp. Socy.**—Miss M. WATSON, Stott & Co.'s College, St. George's-terrace, Perth.
- Wigan.**—F. BURGESS, 28, Charles-st.—Marsden's Café, 31, Market-st., Fri., 7.30.
- Wisbech.**—Miss E. MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.
- Withernsea.**—A. E. B. SUDDABY, 39, Arthur-st.—Oriental Café, Queen-st., Wed., 8.

MY DEAR FRIEND,

You have no doubt heard of the International Language—Esperanto, and would perhaps like to become acquainted with the objects of the Movement.

This paper contains a great deal of general information upon the subject, and I am sure you will be much interested in reading it.

As our language is based upon the principal European languages, you will be able to understand much of the Esperanto portion, but if you will apply to the British Esperanto Association (Inc.), 133—136, High Holborn, London, for a "Key" (price ½d.) you will be able to read the whole of the paper.

Yours very sincerely,

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉebankaj transpagiloj akceptataj.* The offices are open from 9.30 a.m. to 6 p.m.; on Saturdays from 9.30 a.m. to 1 p.m. Telegraphic address: "Esperanto, Westcent, London."

Telephone: 2326 Gerrard.

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D.	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The new and enlarged edition, by HELEN FRYER	0	7½
Esperanto for Young Beginners (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN. Cloth, 1s. 2d.; limp cloth, 10½d.; paper,	0	7
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, M. L. JONES. Second edition	1	1½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT	1	8
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE	0	1½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON	1	1
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1	7
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN	1	2
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ	0	6
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE	0	9
Lingvaj Respondoj , de D-ro. ZAMENHOF	0	9
" (Nova Serio)	0	9
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROUTE	0	6
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto)	0	4
Tutmonda Lernolibro (Gouin), de MARÉCHAL	1	0

Textbooks in other languages can be obtained to order.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 5s. 2d.)	4	3
Dictionnaire complet Français - Esperanto, GROSJEAN-MAUPIN	6	0
Enciklopedia Vortareto Scienca (Esperanta kaj Franca), C. VERAX	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES	1	8
Esperanto-English Dictionary , E. A. MILLIDGE. Interleaved, 7s. 3d.; ... cloth	5	3
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above ...Esp. 1½d. and Eng.	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. E. GROSJEAN-MAUPIN	1	0
Esp.-Français, Dict. de P.E.S., 2s. 6d., bound...	3	0
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franc.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0

Prices,
post free.

s. d.

Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.)	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAYS	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono)	0	6½
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRILL	1	0
" de Sentencoj , de ŬOAGO	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, P. BOULET	1	6
Oficialaj Radikoj (BOIRAC)	0	6
Plena Klasika Libro de Esperanto . Luksa eldono kun ingo, 1s. 3d.	1	0
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Tri volumoj	9	6
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES	0	7
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF	1	0
" " Oficiala Aldono al	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL	1	1

Other dictionaries can be obtained to order.

LITERATURE.

(See also Drama).

Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART	0	7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0	4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo	0	7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid	0	4½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.)	1	2½
*Al mia Fratineto (Letero pri la seksvivo) (F. Ortt), trad. A. MULLER	0	9
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), trad. E. Pfeffer	0	7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	0	3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER	0	7
Antaŭen kun kredo (Pola Esp-isto jarlibro)	2	3
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.)	1	1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF	0	7
Besta Vivo, Bildoj el (K. Ewald)	0	11
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF	0	3½
Bibliografio Esperanta (G. Davidov)	2	2
Blinda Rozo (Hendrik Conscience)	1	1
Blonda Ekberto, La (Tieck), D-ro W. FISCHER	0	6
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE	0	3½
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT	0	4½
Brazilio (E. Backheuser)	1	6
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI., VII., VIII.	4	0
British Esperantist , Covers for Binding Vol. VIII.	0	10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT	2	0
Bulgaraj Rakontoj. D. ATANASOV	0	3½
Ĉe la piedoj de la Majstro (Alcyone), trad. W. W. MANN. Luksa eldono	2	1
Dankon (T. Combe), trad. E. RAMO	0	7
Deveno kaj Historio de Esperanto	0	7
Devjatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III., 1s. 6d.; Lib. IV.	1	9
Diservo de la Angluja Eklezio	0	7
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6

		Prices, post free.				Prices, post free.	
		s.	d.			s.	d.
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg) ... cloth	0	7½		Kaŭzo de la Senlaboreco, La, de H. C. MEES	1	4	
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN	1	1½		*Kimra Karaktero, La. R. P. GRIFFITHS ...	0	2½	
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLÈS	0	3½		Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI ...	0	7	
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER	1	3		Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono ...	0	7	
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT	0	4		*Kion Patrino povas Suferi (H. Conscience), trad. F. SCHOOFs	0	6½	
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAN ...	1	1		Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI ...	2	0	
Du Rakontoj de A. Cehov, trad. B. KOTZIN ...	0	4		Kongreso, La Tria , multilustrita	1	6	
Dürer, Albrecht. Reproduktaĵoj (53) kun teksto en Esperanto (tole bindita, 5s. 5d.) ...	4	4		Konfeso (L. N. Tolstoj), trad. M. S. TENNER ...	1	4	
Eĉ en doloro ni estu ĝojaj	1	0		Kredo kaj Scio (D-ro Gruner)	0	8	
Ekonomio Socia (D-ro J. B. Marchlewski), trad. E. PFEFFER	0	4		Kroataj Poeziaĵoj, trad. MAVRO ŠPICER ...	1	7	
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE ...	1	8		Kulturceladoj de la Nuntempo (Prof. Dr. Aug. Forel)	0	10½	
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT ...	0	9		*Laborista Klaso kaj Socialismo (Cachin) ...	0	3½	
Eliro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0		La Lasta (W. Reymont), KABE	0	3½	
Eneido (Virgilio), trad. Dr. VALLIENNE ...	3	0		Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>) ...	2	0	
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE ...	0	7		Legendoj (A. Niemojewski), trad. Br. KUHL ...	2	2	
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita ...	1	8		Legolibreto, J. BOREL	0	3½	
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE	0	3½		Levidoj (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0	
En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER	1	5		Libroj de Kantoj (H. Heine)	0	3½	
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO ...	3	2		Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE, Du serioj	0	1½	
Esperantaj Prozaĵoj	2	6		Londonaj Interesaĵoj, kun kvar kartoĵoj ...	1	2	
Esperanta Literaturo, Pri la. EDMOND PRIVAT (Parolado ĉe la Sepa Kongreso)	0	9		Maja Nokto (Gogol), trad. A. FRENKEL ...	0	7	
Estu Homo! (C. Wagner), trad. SAM. MEYER ...	1	3		Mainovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio) ...	1	4	
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN	0	7		Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2	6	
Evangelio de S. Johano, La, ilustr.	0	1½		*Marĉfloro, hungara novelo de F. HERCZEG ...	1	1	
Evangelioj, La Kvar (En unu rakonto), P-ro. R. LAISNEY	1	6		Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF ...	3	6	
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO	3	6		*Medicino, Pri Estetiko en (Dr. H. Swieciski) ...	0	7½	
Fabeloj de Krilov, 1a parto, trad. DEVJATNIN ...	0	6		Mia Poŝhorloĝo (M. Konopnicka), trad. KABE	0	6	
Fabeloj al Helenjo , trad. D-ro. N. KABANOV ...	0	3½		Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. Br. KUHL ...	0	10½	
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING ...	0	3½		Nord-Germanaj Rakontoj (H. Bandlow) ...	0	3½	
Fantomo en Lublo (el la hungara lingvo) ...	1	1		Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI ...	0	7	
Fantomoj (I. Turgenev), trad. D-ro A. FIŠER ...	0	3½		Nova Testamento , according to binding, 1s. 6d. to	6	0	
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols. ... each	2	0		Novaj Versaĵoj (Lermontov)			
Fatala Suldo, trad. E. FERTER-CENSE	3	6		Ora Ŝaflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7	
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 7th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.) ...	3	6		Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7	
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES	0	3½		Patrinoj, La (A. Aharonjan), D-ro A. FIŠER ...	0	3½	
Fundo de l' Mizero, La (V. Sieroŝevski), KABE..	0	9		Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ...	2	6	
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0		Paŭlo Debenham , originala romano en Esper- anto, H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 3d.)	2	2	
Centoj kaj Lingvo Internacia (Zamenhof) ...	0	3½		Pax (Zulawsky), trad. W. GRABOWSKI ...	0	5	
Germana Kantrezoro, Elektio el Muziko kaj teksto	2	3		Pola Antologio , de KABE	2	0	
Ĝil Blas (Elektitaj ĉapitroj), trad. Busquet ...	1	3		Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER ...	1	3	
Gulliver en Liliputlando, trad. M. INMAN ...	1	1½		Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), LUYKEN (tole bindita, 7d.) ...	0	4	
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0	7		*Prauĵoj kaj aliaj hung. rakontoj, La ...	0	5½	
Hermano kaj Doroteo (Göthe), trad. B. KÜSTER	1	1		Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF	0	9	
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.)	0	7		Princo Serebrjanij (A. Tolstoj), trad. M. SID- LOVSKAJA, 285 paĝoj	2	9	
Historieto de Esperanto (Fiŝer)	0	7		Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES ...	1	7	
Historio de Esperanto (Ed. Privat)	1	1		Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ...	1	9	
Horacio (Macaulay's Horatius). C. BICKNELL...	0	9		Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF ...	2	6	
Numoraĵo, Libro de l' (P. de Lengjel)	2	6		Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER	0	3	
Hungaraj Rakontoj (P. Herczeg)	0	3½		Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley) ...	2	2	
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0	2		Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY ...	1	0	
Instituto Milner, La, trad. Lyon'a Grupo ...	0	3½		Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré ...	3	6	
Inter Blinduloj (Dr. JAVAL)	2	0		Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), KELLERMAN	0	3½	
Internacia Krestomatieto (Kun 6-lingva vor- taro), A. AJSPURIT	0	4½		Rikke-tikke-tak (H. Conscience), trad. M. POSENAER	2	2	
Internacia Krestomatia (Kabe)				Sableroj, MARIE HANKEL, broŝ., 7½d.; bindita...	1	0	
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE	0	9		Senlaca Sinofero, La (Roksano), orig. ...	0	6½	
Japanaj Rakontoj, CIF TOŝIO	0	7		Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF... ..	1	6	
Kantoj de Salomono, La , trad. J. H. FRED ...	0	5		Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO ...	1	1	
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro A. FIŠER	0	7½		Spirita Juvelaro (Katolika Preĝolibro), bindita...	1	10	
Karaktero (Luiscius), trad. T. L. BRUJN... ..	0	6		Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ...	1	2	
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON ...	1	1		Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp. ...	0	10	
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER ...	1	1		*Ŝakludo, Artisto en (Hispan. kaj Esp.). J. PALUZIÉ	2	0	
Katerino (Ševĉenko), trad. V. N. DEVJATNIN ...	0	3½		Ŝakproblemoj (60). J. PALUZIÉ	3	2	
Kaukaza Kaptito (Tolstoj), ŠARAPOVA ...	0	3½		Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON (bindita 2s. 3d.)	1	9	
				Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-THOUILLON ...	0	4	

		Prices, post free.	
		s.	d.
Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto		1	9
Tra Belgando, Nederlando kaj Anglujo, R. DI			
RIENZI		0	6½
Tra l' Silento (beautifully printed and bound),			
EDMOND PRIVAT. Vellum, 1s. 6d. Leather		2	0
Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KODIK ...		0	10
Tri Angloj Alilande (Merchant), orig. ...		1	0
Tri Mortoj (Tolstoj), M. ŠIDLOVSKAJA ...		0	4½
Tutmondaj Fajrokutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE		0	3½
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE ...		1	7½
Vendetta (H. de Balzac), M. MERCKENS...		1	3
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE ...		1	0
Versfarado kaj Rimaro , PARISOT kaj CART ...		0	6½
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad.			
D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie		1	6
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre),			
trad. SAM MEYER		0	9
Westminster. La Abatejo de		0	3

DRAMA.

Advokato Patelin, trad. J. EVROT...	0	9
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, trad. G. MOCH ...	1	0
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A. ...	0	4½
Aspazio, 5-akta tragedio, L. ZAMENHOF ...	2	6
Avarulo, L' (Molière), trad. SAM MEYER ...	0	9
*Balŝuoj, La (Gastineau), 1-akta, trad. L. CARLOS	0	7
Barbiro de Sevilla, 4-akta, SAM MEYER ...	1	1
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON...	0	7
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET ...	0	2½
Boks kaj Koks. trad. C. STEWART, M.A. ...	0	5½
Bombasto Furioza (W. Barnes Rhodes), trad.		
CHARLES STEWART, M.A.	0	7
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI ...	1	0
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC ...	1	6
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½
Du Biletoj, komedieto de FLO RIAN ...	0	5
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL	0	7
Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA ...	0	6½
"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), trad. J. HEDLEY INCE	0	6
En Danĝero, 5-akta (R. Unterman), orig. ...	2	5
Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF ...	1	3
Halka, 4-akta opero, trad. A. GRABOWSKI ...	1	0
Hamlet , trad. D-ro ZAMENHOF, paper, 2s. ; cloth	3	0
Hispanaj Dramoj (J. Benavente), V. INGLADA ...	0	3½
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), ZAMENHOF ...	2	0
Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	1	7
Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro.		
W. VAN DER BIEST	2	6
Kara Panjo (W. Gordon), 1-akta, trad. GEGO ...	0	7½
Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE ...	0	6½
Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½
Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en "La Kvara")	0	10
Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	2	0
Malsanulo pro Imago (Molière), W. VELTEN ...	0	6
Mazeppa, tragedio, 5-akta, A. GRABOWSKI ...	2	0
Monologoj, Tri, trad. P. BOULET ...	0	3½
Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1	0
Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1	0
Perfekta Kuiristino, 1-akta (Hentsch), RAMO ...	0	6
Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto) ...	0	6½
Protesilas kaj Loadamio, LEONO ZAMENHOF ...	1	0½
Rabistoj, La (Schiller), trad. D-ro ZAMENHOF ...	2	0
Reaperantoj (H. Ibsen), unua akto, trad. O.		
BÜNEMANN	0	3½
Revizoro, La (N. V. Gogol), trad. D-ro ZAMENHOF	1	6
Rikoltado de la Peco, La (Sturgis), (unuakta komedio), C. BICKNELL	0	4½
Rompantoj, La , 5 monologoj, de F. PUJULA	1	0
Sinjoro Herkules (burleskaĵo), ARNTZ kaj BUTIN	0	3½
Ŝi Kliniĝas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	1	2
Solo de Fluto (P. Bilhaud), trad. F. DORÉ ...	0	7
Ventego, La ("Tempest") trad. A. MOTTEAU ...	2	2

SCIENTIFIC.

		Prices, post free.	
		s.	d.
Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS		8	6
Bakterioj, Kvin Prelegoj pri (Prof. Odo Bujwid)		1	1
Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C.			
VÖRÖS		4	2
Fortografa Optiko, Elementa, de KARLO VERKS		1	4
Higieno kaj Moralo, trad. A. HERREMAN ...		0	10
Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC ...		0	3½
Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel), trad. D-ro. KUNSCHERT		1	1
Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A.			
DOMBROWSKI		0	7
Monadologio (Leibniz), trad. E. BOIRAC ...		0	7
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU		7	6
Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOVRAT		0	7

MUSIC AND SONGS.

Birdoj forflugu! Muziko de S-ino GUIVY ...	1	6
Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE ...	0	7
Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER ...	0	3½
Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE ...	1	1
En Songo (Heine-Zamenhof), L. RIGOR ...	0	9
Esperanta Lando, ROWE-MCBURNEY ...	0	3½
"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	0	1½
Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj, de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj) ...	0	6
Esperantista Kantaro, 13, kantoj, de K. JOST ...	1	0
Espero, La , ĥoro, de F. de MÉNIL ...	1	1
" por baritono aŭ mez-sop. ...	0	7
" muziko de A. SCHAFER ...	0	7
Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON ...	2	1
Gaja Migranto, La, de C. B. MABON ...	1	7
Himnaro, kolekto da 103 anglaj himnoj, de M. C. BUTLER	0	7
Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	1	6
"Huddersfield" Collection	0	4½
La Nerenkontito (Fleming Fulcher), muz. de M. F. COATES	1	1
La Patrolando, A. B. DEANS	0	3
La Sola Sinjoro (Esp. kaj angle.), de I. MEARS	0	3
Mi Aŭdas Vin (L. Zamenhof), de H. HARRIS ...	1	7½
" de F. DE MENIL ...	1	1½
" de S. MCBURNEY ...	1	1
Ne estas ĉe la batalejo, de C. B. MABON ...	1	7
Nova Kanto DOMBROWSKI-TRICKETT ...	0	3
Okuloj viaj (R. W. Emerson), de C. B. MABON...	1	1
Se ci estus blinda, Esp. teksto de A. SCHAFER ...	1	7
Vojo, La (kanto kun fortepiano), R. DE DESHAYS	0	5

PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.

Advantages of Esperanto, by M. L. JONES ...	0	1½
Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	2	7
Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organ- izaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE ...	1	1
Do you know Esperanto? ... per 100	5	6
Esperanto inter la Blindularo (A. J. ADAMS) ...		
Hour of Esperanto, An, CART-COX ...	0	6½
How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE...	0	1½
International Language, by W. J. CLARK, M.A.	1	3
Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in English, German, French, Italian, Swedish, Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese, Bohemian, Russian, and Welsh, per doz., 6d. ; per 100	3	0
Spanish, 3s. 9d. ; Catalan, Dutch, Finnish, Polish, Roumanian, Croat-Servian, per 100	4	0
Passing of Babel , by B. E. Long B.A. ...	0	7
Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0	4
Postcards, Propaganda (I.P.E.) ... per 100	1	8
Ditto, B.E.A. Propaganda, ... per 100	0	8
Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0	7
Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL ...	0	1½
Salutpoŝtkartoj de B.E.A. ... per doz.	0	7
Solve de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatio</i>), with English translation by A. E. WACKRILL	0	7

LA INTERNACIA TRINKAĴO!

ISKIO ESPERANTO

Introduced at Boulogne in 1905, and the official Whisky at Cambridge in 1907, Barcelona in 1909, and Antwerp in 1911. Universally approved.

Price, per Dozen Bottles - 51/-.
To Esperantists only 22sm. 966s.
Single Bottle - - - - - 5/-.

CASH WITH ORDER.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

PRIVAT'S FIFTY LESSONS.

CONVERSATIONAL ESPERANTO.

"Recommended both to Students and Teachers as the best text-book published in English on the lines of the modern direct method."—B.E.

Easy stories, questions and answers. Grammar taught by example.

152 pages. 1s. 8d. post free, from the B.E.A.

ESPERANTA MASINSKRIBADO

(Kun supersignoj). Ankaŭ

ANGLA MASINSKRIBADO.

Je tre moderaj prezoj.

CHAS. J. PRIESTLEY, 17, Marshall St., Sherwood,
Nottingham.

Botoj, Ŝuoj, Sandaloj,
Pantofoj, Kaŝukaj
Ŝuoj, Ŝtrumpoj. Ĉiuj
ekskluzive laŭ la tipo
'Naturformo.'

HOLDEN FRATOJ.

Katalogoj
Senpage.

3, Harewood Place,
Oxford Street, London, W.

Historio de la Lingvo Esperanto

(UNUA PARTO: 1887-1900).

De EDMOND PRIVAT.

Privat-docento de Ĝeneva Universitato.

Popular Edition, 1s. 1d. post free from the B.E.A.

"Tiu ĉi libro devus troviĝi en la ĉefako de la biblioteko de ĉiu Esperantisto."—L.L.

"**ESPERANTO.**" Gas Mantles from 2/9 per doz. Post free.
Reg. Trade Mark. Electric Lamps from 2/3 each.
Pocket Flash Lamps from 9d. Refills from 4d. each.
Miniature Lamp-bulbs from 3d. each.
Motors and other novelties at lowest City prices.

Catalogues Free.

TAMESO Ko., Electrical Contractors,
Phone 1474. 48, London Rd., Kingston-on-Thames.

ACETU ĈE VIAJ SAMIDEANOJ.

High-Class Pianos and Player Pianos for cash or easy payments. From 3s. monthly.
New Pianos from £14 14s. 0d. Secondhand from £4 4s. 0d.
Catalogues post free. Our new player can be fitted to any piano for 20 guineas.

Gramophones, His MASTER'S VOICE, COLUMBIA, RENA, EDISON, PATHÉ, and all others supplied with records at lowest prices for cash or easy monthly payments.

SEND FOR FREE CATALOGUE AND SPECIAL OFFER.

THE LYRIC PIANOFORTE CO.,

20, Church Road, South Hackney, London, N.E.

(6 doors above Hoxton Station, N.L.R.).

Proprietor - T. SIMPSON.

Vi deziras Donacon por via juna Lernanto?

Jen bela legolibro!

Gulliver en Liliputlando

Glora verko de Swift.

Bonstila tradukita de M. INMAN.

KUN OK KOLORAJ BILDOJ; FORTIKE BINDITA

Prezo: Unu ŝilingo; aŭfrankite 1s. 1d.

Brita Esperantista Asocio, London.

C. A. G. BROWNE,

LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONC-ACENTO
por ĉiu gazeto en ĉiu lando. Aferoj grandaj
kaj malgrandaj.

Sola Adreso: LONDON, W.C.
20, WELLINGTON STREET, STRAND.

LA ORIGINALA FIRMO.

STARIGITA 1728.

KAKAO**PURA**300
Oraj Medaloj, k.t.p.de **FRY**

Fabrikistoj laŭ sigelita patentito de privilegio al L.M.M. la Reĝo, S.M.M. la Reĝino, S.P.M. la Reĝino Alexandra, kaj al aliaj ĉefaj Reĝaj Familioj de Eŭropo.

Jus aperis:

LA NOVA

Esperanto-English Dictionary

(Vortaro Esperanto-Angla),

VERKITA DE

EDWARD A. MILLIDGE.

496-paĝa volumo, fortike tole-bindita.

Prezo 5s.; aŭfrankite 5s. 3d.

Ce Brita Esperantista Asocio, 133-6, High
Holborn, London, W.C.

The Passing of Babel

New Edition. Revised and brought up to date.

72 pp. Cr. 8vo.

6d. net.

Good Type.

(7d. post free).

This book tells you the story of Esperanto, how it
originated, what it has already done, and what its high
purpose is.

"READABLE AS A NOVEL."**British Esperanto Association, London.**

La plej malnova el ĉiuj esperantaj gazetoj
(FONDITA EN 1895).

La plej enhavorica! La plej malkara!

LINGVO INTERNACIA

Centra Organo de la Esperantistoj

TH. CART

Ĉefredaktoro.

APERAS REGULE ĈIUMONATE

48 paĝoj da plej bona teksto!

Jara abono: 5 fr. (2 s.).

Abonu ĉe B.E.A.

La Nova Testamento.**THE NEW TESTAMENT IN ESPERANTO.**

Published by the British and Foreign Bible Society
and the National Bible Society of Scotland.

PRICES.

White Paper Edition.

1. Art Cloth, Gilt Edges	1	6
2. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	2	0
3. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	4	6
Oxford India Paper Edition.					
4. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	3	0
5. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	6	0

POSTAGE 3d. EXTRA.

From The British Esperanto Association (Inc.),
133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

ESPERANTO STATIONERY.

Note Paper and Envelopes, extra quality Cream-laid,
stamped with Green Star and words "Lingvo Internacia
Esperanto."

8 Quires Note Paper, in packets **2s. 6d.**
100 Envelopes, in boxes

POSTAGE INLAND 3d. EXTRA.

N.B.—Orders cannot be sent abroad owing to prohibitive postage.

CELLULOID BUTTONS.

A new button, 1½ inch in diameter, with brooch
fastening, is on sale at the B.E.A. Price, 2d. each,
or 1s. 6d. per dozen to groups.

These buttons are particularly suitable for demon-
strations, public meetings, or any gathering where
prominent display of the Esperanto badge is necessary.

JUNA ESPERANTISTO

Monata Gazeto Beletristika
por Junuloj, Instruistoj kaj Esperanto-Lernantoj

P. de LENGVEL

Ĉefredaktoro.

Jara abono: 3 fr. (1 s. 200).

Abonu ĉe B.E.A.

Specimena numero por unu respondokupono.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° IX. N-RO 99.

MARTO, 1913.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendis artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
From the Esperanto Watch Tower ...	41
Chronicle:—Coming Events.—Esperanto for Engineers.—U.E.A. in London.—Lecture List.—	
B.E.A. Annual Dinner ...	42
Nekrologo: GEORGE W. BULLEN ...	48
The Sixth British Congress in Eastbourne ...	49
Libraro kaj Gazetaro ...	49
Alilanda Progreso ...	50
IXa Kongreso en Berno ...	51
La Ekspozicio en Gando ...	52
Internacia Esperantista Semajno-Kongreso... ..	53
Pri la Belgioj ...	54
Travivaĵoj de R. Sharpe el Torquay ...	56
B.E.A. Annual Circular ...	58
„ Guarantors, 1913.—Council Meeting ...	59
„ New Members, Fellows, Examinations, F.K.I. ...	60

From the Esperanto Watch Tower.

“*Fac's are chiels that winna ding.*”

Esperanto or Latin?—At the Conference of the Classical Association in Sheffield a paper was read on “Latin: the future Esperanto of the Cultured World.” It stated that “the need for an international language could not be denied. The very fact that an artificial language like Esperanto had met with such an enthusiastic response seemed to augur well for the chances of Latin. If Esperanto succeeded in firing the imagination of Englishmen, Russians, and Spaniards, why not Latin?”

Esperantists will fully appreciate the compliment thus indirectly paid their language. But as regards the suitability of Latin to take the place of Esperanto as a “second language for all,” they will have no two opinions. For they have long since realised that, to become a popular world tongue, Latin would need to be simplified beyond all recognition. Moreover, even then it would find itself confronted with the competition of Esperanto as an already accomplished fact. And one has only to revive one's schoolboy memories to realise vividly which of the two languages would win!

Why not “Pidgin?”—Professor Rippmann gave an interesting lecture on “Simplified Spelling and Purity of Speech” before the Royal Society of Literature on January 22, and in the course of it said, “That English might become the universal language was no idle dream. The number of foreigners who could read English was steadily increasing, and English was far more extensively spoken than French or German.” But no word appears to have been said by Professor Rippmann about the very decided national bias there is against the suggestion of an Englishman that his language should be recognised as the international tongue. As Colonel Pollen recently wrote, “An international language to succeed must be neutral. ‘Adopt English,’ say the

English. ‘French!’ say the French. ‘German!’ say the Germans.” And the *Morning Post*, in a recent leading article, gave food for earnest thought when it said: “If English should become the universal medium, it will not be the language of Shakespeare, of Gibbon, or of Wordsworth, but a jargon which would horrify the most careless writer now living, a sort of generalised ‘pidgin’ English.”

The Unimportance of English.—As a matter of fact, though, most Englishmen (who have not been abroad) are under the delusion that English is an “open sesame” all over the world. Though it may be (especially of one's purse-strings!) in the big tourist centres and along the main trade-routes, it is not of much practical value as soon as one gets away from these. Witness Sir H. Beerbohm Tree, who has recently been to Russia. Writing in the *Daily Mail* he says: “It is difficult for the Englishman when travelling abroad to realise that he is a foreigner; in passing through Russia he promptly learns the unimportance of being English. I had imagined that all Russians were linguists, but it was soon borne in upon me that there is but one language in Russia, and that language is Russian.”

...And the Utility of Esperanto.—But Sir Beerbohm Tree's statement as to the monolingual character of Russia is not true as far as the Esperantist is concerned. To him Russia is no language-barred land, as many a *samideano* can testify. Esperanto is rapidly spreading there—north, south, east, west—and the Russian Esperantist Year-book gives particulars of as many as 570 different towns, from Archangel to Tiflis, from St. Petersburg to Vladivostock, where Esperantists are to be found, in many cases in considerable numbers.

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th.

Editorial Note.—Owing to great pressure of space we are obliged to omit this month various *Chronicle* items, *Secretarial Notes*, *Redakcia korespondado*, etc.

COMING EVENTS.

London Club.—March 7: "Hemia Jonglado," with illustrative experiments, by Mr. G. J. Cox.

March 14: Annual General Meeting.

March 28; Social Meeting. Those who have attended previous Social Meetings of the London Club will not need informing of the attractiveness of these reunions. The details have not yet been fixed, but it will probably consist of a concert, informal meeting for conversation, and a dance. All who intend to be present should notify our social secretary, Miss J. Wynter, *Bishopswood, Highgate, N.*, who will forward particulars of price of ticket, etc. Non-members cordially invited.

April 4; Lantern Lecture, "La Ĝarden-urbo en Letchworth," by Mr. Ebenezer Howard, which promises to be a very interesting and instructive evening.

Opportunities for Esperanto Conversation in London.—The meeting place for each Saturday afternoon in March will be at the British Museum, "Central Saloon," at the top of the principal staircase, at 2.30.

Bishopsgate, City of London.—On Tuesday, March 11, Mr. Geo. C. Cox, at the Church of St. Ethelburga the Virgin (Rev. Dr. Cobb), will deliver an address at 6.30 p.m., on "Esperanto as the Stepping-Stone to the Brotherhood of Man." *Civitanaj Esperantistoj subtenu la parolonton!*

South Place Chapel, Finsbury.—Mr. S. L. Salzedo, on Wednesday, March 26, at 7.30, opens a discussion here on the subject "Is a Universal Language practicable?" Admission is free.

Willesden.—A class for beginners is held every Thursday evening, from 7 to 8, in the vestry of the Methodist Chapel, Tubbs-road, Willesden Junc. Further particulars can be obtained from Miss M. L. Blake, 37, *Staverton-road, Willesden Green.*

Edinburgh.—A social meeting, under the auspices of the Edinburgh Esperanto Society, is to be held in the New Café, St Andrew Square, Edinburgh, on Wednesday, March 5, from 7 to 11 p.m. There will be whist and dancing, and a musical programme provided by the Esperanto Vagabonda Klubo. The society will hold examinations for the Elementary Certificate and Diploma of the B.E.A. on March 19, in Torphichen Street School. Candidates must enter their names with the Secretary not later than the 12th inst.

Merthyr Tydfil.—The second quarterly meeting of South Wales Esperantists will be held at Bentley's Hotel, Market Square, on Saturday, March 29. The *rendezvous* is within two minutes' walk of the Railway Station. The room will be open from 3 p.m. to 8.30 p.m. Tea at 5 p.m. Tickets, 1s. each. Applications should be made, not later than March 21, to the organising secretary, S-ro W.H. Harris, *Pontsticill, Merthyr Tydfil.* *Sud-kimrujaj samideanoj, venu grandamase kaj sukcesiguan klopodon!*

Dublin.—Dr. G. Jameson Johnston, Professor of Surgery in the School of the Royal College of Surgeons of Ireland, has been elected President of the Universal Esperanto Medical Association (T.E.K.A.) in succession to the late Professor Dor, of Lyons.

GENERAL.

Esperanto for Engineers.—In the February number of *Internal Combustion Engineering* there were some interesting remarks in connection with a discussion on a paper, read before the Institution of Automobile Engineers, on "The Training of Automobile Engineers."

"Prof. A Sharp, referring to the subject of foreign languages as forming part of the engineering pupil's training, pointed out that the necessity for mastering so many different languages would not arise if an auxiliary language such as Esperanto were learned, as a vehicle of intercommunication between different nations. It was quite easy to acquire a working knowledge of Esperanto, indeed a fluent knowledge of it could be acquired in one-hundredth part of the time spent in learning Latin. He guaranteed that anyone of average education could acquire such a knowledge of this auxiliary language by spending 32 hours in the study of it, and that the pupil would then be possessed of the means and the power of communicating his ideas quite freely and fluently to a German, Frenchman, Portuguese, Bulgarian, Japanese, Russian, or any individual of any other nationality who had done the same thing, although twenty-five years ago this was a new proposal launched on the world. In fact, he conceived that the whole subject was so important that it would be worth while to arrange for a lecture upon its utility both to the technical and commercial side of engineering."

The Editor, commenting on the discussion in the same issue, said:—"The study of modern languages was given some prominence, owing to the amount of time too often wasted during the earlier years of training over the dead languages, and the value of a universal language was set forth. Although it may be somewhat of a side issue, there does not seem much doubt that very great advantage would accrue all over the world if the proceedings of the learned societies were printed in a universal language; and although this suggestion may be considered by some as of a revolutionary nature, consideration of its possibilities was forced upon those interested in the discussion when they realised the amount of time that must be given to acquire an imperfect knowledge of languages whose use would be extraordinarily small compared with that of a universal language."

U.E.A. in London.—That the U.E.A. in London is making steady and increasing progress is very evident from the monthly report which was presented by Consular Secretary Epstein at the monthly meeting of the London Delegates held on Friday, February 14. The following is the text of the report, which was unanimously accepted:—

"I have great pleasure in reporting that the affairs of the U.E.A. in London are prospering in every way.

"*Correspondence.*—During the month I received 65 and sent away 88 letters.

"*Services.*—The number of services shows a very satisfactory growth, being 17 for the month, and I expect that during the coming months that number will still further increase, on account of the approach of the travelling and holiday season. The services may be classified as follows:—Commerce, 8; Labour, 3; Tourism, 3; and Miscellaneous, 3. I am also pleased to report that during the month I helped a young German to find a situation in London, and he will soon be coming over here to take up his position.

"*Subscriptions.*—During the month 35 persons paid their subscription for 1913. I succeeded in obtaining another Commercial Enterprise in the firm of Davis-Perrett, Ltd., Engineers.

"*Gvidfolio al Londono*.—The matter has received constant attention during the last few weeks, and I hope that within another month it will be ready for the printers.

"*Concluding Remarks*.—In a few days all *Esperantianoj* should receive the 1913 issue of the Year-book, which has been delayed unavoidably, but their patience will be rewarded by the size of the new book, which will contain 300 pages, almost double the size of last year's volume. This Year-book will be without question the most useful and used reference book in Esperanto-lando, and will contain many entirely new features, which have hitherto never been published in Esperanto before. It is hoped that with this valuable *propagandilo* our list of members in London will be considerably augmented, but a good deal depends on the *klopodemeco* of the delegates."

HARRY A. EPSTEIN,
Cef-Delegito.

Mr. Epstein has kindly supplied us with a few figures of the work done by the U.E.A. in London since last July, which speak eloquently of the value of the U.E.A. Members enrolled to end of January, 130; entreprenoj, 19; subs. to Esperanto, 14; advts., 7; letters received, 460; letters sent, 530; services, 120; visitors helped, 20.

LONDON.

London Club.—Jan. 10: *Teatraĵo*, by Miss L. S. Grant and Mr. W. Brown. The piece was only a short one, but was of such a character that few amateurs would have attempted it. Miss Grant's rendering of the erring wife was truly wonderful, and received much applause from a crowded meeting.

Jan. 17: Lantern Lecture, by Mr. H. D. Akerman, entitled "*La Aero Venkita*" (The Conquest of the Air). The slides illustrated some of the daring feats that had been performed by aviators during the past few years, which fully justified the title of the lecture. It was seen once again how practice had given the lie to the *non possumus* of the theorist. "Man will never fly in a heavier-than-air machine." How familiar a few years ago; yet now... One could not help thinking of the similarity to Esperanto itself, which forms a living contradiction to those who said (and a few who still say) that mankind will never evolve an international language.

Well over a hundred members and friends took part in the Fancy Dress Ball on January 24, and the brilliant array of costumes, many quite original, formed a very striking sight. An interesting pair were an English lady, charmingly "made up" as an Indian girl, and a real Indian girl, who looked equally well as a European! Also a real Turk, and one that was distinctly unreal. The evening will be long remembered by those who took part.

On the 31st January a discussion took place on the question, "*Ĉu la homo havas liberan volon?*" At this meeting Prof. Pitlik took his leave of the British Esperantists. He told how he had almost feared coming to our island, not knowing our language, and having heard that we were a morose, unfriendly people. He referred in very kindly words to the way in which these fears had been dispelled, and how much friendly help had been given him, feeling indeed as much amongst friends as in his own country.

The following Friday another lecture was given by Mr. H. D. Akerman, on a somewhat more gloomy subject than the previous one—"Svitlaboraj Industrioj" (Sweated Industries). The lecturer dealt with a large number of actual instances of sweating in many trades, and showed what great evils and extreme misery exist in this rich country. The lecture was illustrated by a set of slides kindly loaned by the

National Anti-Sweating League. On this occasion it was decided to send a letter congratulating our president, Mr. Felix Moscheles, on the 80th anniversary of his birthday.

The programme of the club up to next June is now ready, and a copy will be sent on application to the secretary, Mr. P. J. Cameron, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.

City of London.—Esperanto and the Police. A course of 12 weekly lessons was started on Wednesday, February 12, at Snow Hill Police Station, Holborn, under the guidance of Mr. H. A. Epstein. Some 25 constables attended, including several sergeants, and much interest and enthusiasm was shown. Much of the credit for the starting of this class is due to the enthusiasm and persistence of our *samideano*, Constable Alcorn, whose efforts to this end have been finally crowned with success through the support and influence of Sir T. Vezey Strong and of our President.

Esperantaj Diservoj.—La kutima Diservo en Esperanto en HARECOURT CHURCH, *St. Paul's-road, Canonbury, N.*, okazis Feb. 9an, kiam ĉeestis pli ol cent personoj. Elokventan kaj pensigan parolon faris Lt.-Kol. J. Pollen, LL.D., C.I.E., kiu prenis sian tekston el la dua ĉapitro de la Agoj. S-ino Mudie, A.R.A.M., majstre kantis "Konfidu al Di" el *Elijah*; neniuj ĉeestinto facile forgesos la inspiron de la vortoj, kiujn ŝi transdonis al ni. Inter la himnoj oni kantis (laŭ peto) la majestatan ĥoralon "Laŭdu ni Dion" (*Lobe den Herren*), kio revenigis al la penso ties kantiĝon en la Katedralo ĉe la Dresdena Kongreso.

La proksima Diservo okazos Dimanĉon, Marto 9an, je 3.15, kiam parolos S-ro R. R. Tredgold, kaj kantos solon F-ino A. Durrant.

Por la oportuneco de vizitantoj el malproksime, Ges-oj Philp afable konsentis provizi temanĝeton kaj babilejon post la Diservo en apuda ĉambro, je kosta prezo ne pli granda ol 6p. Por faciligi la aranĝojn, intencantaj partoprenontoj estas urĝe petataj skribi antaŭe al S-ino Philp, 10, Alwyne-place, Canonbury, N.

Festa Festeno al S-ro Moscheles.—Ĉi tiu ĝoja okazo havis lokon la 14an de Februaro en la Hotel Cecil, kiam 150 gastoj—inter ili multaj eminentaj kaj konataj figuroj en la arta, muzika kaj socio-reforma mondo—kunsidis sub la prezido de Lord Shaw, por bondezire festi la 80-an jar-revenon de la naskiĝa tago de la amata veterano de tiom da internaciaj movadoj, inter kiuj troviĝas unuarange la Esperanta.

La Esperantistaron reprezentis S-roj Mudie, Höveler kaj Privat. Multaj leteroj kaj telegramoj estis senditaj de amikoj kaj ŝatantoj el ĉiuj landoj. Unu estis de D-ro Zamenhof kaj familio, kiuj telegrafis: "*Konservu plenege, amiko plej kara, viklecon kaj sanon ĝis festo centjara! Zamenhofoj,*" kaj F-ino Boyajian tre bele deklamis kelkajn versaĵojn, kiun la Majstro verkis speciale por la okazo, tiel donante al la gastoj feliĉan okazon, konstati la belsonecon de Esperanto. La bondeziron "Zamenhofoj" de la tre certe telepatie eĥigos ĉiu Esperantisto. S-ro Moscheles petas, ke ni helpu lin esprimi ĉi tie lian senton per presigo de la jena sendodiro: *La nombro da telegramoj, leteroj, kaj aliaj bonkoraj salutoj, ricevataj de mi okaze de 80-jara reveno de mia naskiĝofesto, estas tiel granda, ke mi ne povas respondi persone al ili ĉiuj. Mi fidas do, ke miaj amikoj legos sur kaj inter ĉi tiuj kelkaj linioj, kiel profunde danki mi estas pro iliaj gratuloj.*

Middlesex.—The class in Esperanto started at Twickenham by the Middlesex Education Committee has more than justified the progressive action of the committee, and will, it is hoped, be soon followed by many other official classes in the county and elsewhere.

Over 40 students have been enrolled. The instructor (Mr. Bernard Long) states that the utmost interest is shown by his pupils, and that many are making remarkable progress. More than one half are teachers in elementary and secondary schools.

Prague and the People of Bohemia.—On the 23rd January, before a large cosmopolitan audience, at Essex Hall, Strand, Professor Aug. Pitlik, of Prague, gave his interesting lantern lecture on the above subject. The chairman, Mr. H. Heldmann, J.P., in opening the meeting, spoke in high terms of Esperanto, and its practical utility for international intercourse. Professor Pitlik, speaking in Esperanto, described the interesting buildings and monuments of Prague, and sketched the history of the Bohemian nation. The speech was skilfully translated, sentence by sentence, by Mr. H. Bolingbroke Mudie, president of the British Esperanto Association. Professor Pitlik's lecture was illustrated by a large number of exceptionally beautiful slides, for which the audience manifested high appreciation. Probably the most attractive feature of the evening was the demonstration of the Sokol physical exercises by members of the London Sokol Society. The physique of the gymnasts, as the chairman remarked in returning thanks, went very far to explain how it is that the Slav nations at present engaged in the war in the Balkans make such gallant soldiers.

THE PROVINCES.

New Groups.—We have pleasure in welcoming this month four new groups to affiliation with the B.E.A.: BANBURY, BEXHILL, MAIDSTONE, and SYDNEY, N.S.W.

Barrow.—The annual social gathering of the members of this society, which took place on February 7, in the City Café, provided evidence of the flourishing state of this society and, incidentally, the happy sociable spirit which exists among its members. Mr. W. H. Symons, F.B.E.A., vice-president of the society, presided, owing to the sudden illness of the president, Mr. J. Rollinson. In a short speech Mr. Symons dwelt on the progress of Esperanto, universally and locally. This was followed by a miscellaneous programme, which was much enjoyed. The *Festo* was voted by all to be a huge success, and a record in the annals of the society, the number present being 74.

Bexhill.—An interesting meeting took place here on February 13 in the Victoria (Small) Hall. In spite of but little previous advertising, the hall was crowded to its utmost capacity, and the addresses of Mr. A. J. Adams, Mr. J. J. Boutwood, J.P., of Hastings, and Mr. J. Thornton (who presided) were listened to with great attention and appreciation. Mr. C. W. Harris amused the audience with the humorous song "Esperanto," and Mrs. F. Smith (who has already more than 20 pupils in the language) greatly contributed to the success of the meeting. At the close many gave in their names to form the new group, which has since affiliated to B.E.A. (see cover). *The Bexhill Chronicle* reported the meeting in Esperanto and English.

Bingley.—Mr. Frank Merrill, *Sycamore Avenue*, secretary of this newly-formed group, would be glad to receive correspondence to encourage the *nespertulojn*.

Burnley.—Three new classes have again commenced here, and are very well attended—Elementary, Intermediate, and Advanced. The group rooms (which are open daily) have just recently been decorated, and are indeed worthy of a visit; any Esperantist in this district we advise to visit us, as they are sure to receive a hearty welcome, with plenty of "babilado." The class held at Padiham in connection with the

Burnley group is making fine progress, and after a little while there is a great possibility of a new group starting there.—E.M.

Chatham, Rochester, Gillingham, Strood.—Persons in this district interested in Esperanto are requested to communicate with Mr. C. P. ISAAC, B.A., 120, *Rock-avenue, Gillingham*, with a view to forming a local group. Esperantistoj estas petataj sendi tiun ĉi ekzempleron de la B.E. al amikoj kaj konatoj loĝantaj en la nomita regiono.

Cornwall.—As the outcome of a lecture on Esperanto given by the Rev. R. E. Fairbairn, before Devoran Wesley Guild in February last, a class was formed for the study of this language. At present there are 16 enthusiastic students who meet every Monday in St. John's Church Women's Club Room. On Saturday last Mr. F. G. Rowe, Dip. B.E.A., the founder and late president of the Nottingham Esperanto Society, paid the class a friendly visit, and gave a most instructive account of his visits to various International Congresses as one of the B.E.A. delegates. Mr. Rowe illustrated by recitation and song the flexibility of the language, his rendering of "Abide with Me" being particularly impressive. It is proposed to form a Cornwall Esperanto Society with the object of uniting the scattered *gesamideanoj* in the county. All who may wish to join the C.E.S. are asked to send their names to Miss Alice Williams, *Alma, Devoran*, or to Miss Clara Mitchell, *Lanhydrock, Devoran*.

Dunston-on-Tyne.—S-ro John Kearton raportas, ke kelkaj oficiroj kaj maristoj de la hispana vaporŝipo "Mar-Cantabrico," kiu antaŭ nelonge haltis en tiu ĉi haveno, estas nun samideanoj kaj portas la stelon.

Grimsby.—Mr. R. J. Jarworth has a class here every Sunday morning and Monday evening in the Victoria Adult School, and also contributes an article on or in Esperanto every month to *The Victoria Herald*. He reports that his students, mostly working men, are very enthusiastic for the language.

Hastings.—The County Borough of Hastings Education Committee, having thoroughly discussed the importance and usefulness of Esperanto as a subject which certainly has a great future before it, has decided that it should be taught in their schools.

They have, therefore, sent round notices that two classes will be held every week in the Portland Place School for all those who choose to attend.

Last Monday evening the first class was held, and the Committee must have been exceedingly pleased that so many students availed themselves of this opportunity. Over sixty persons signed on to follow the two courses, and the large schoolroom was filled with a highly interested and enthusiastic assembly, including Justices of the Peace and their families, doctors, musicians, many schoolmasters and teachers, business men, and young ladies from the leading business establishments of the town, whose principals encourage their employees to take advantage of what may be of great service to them in their business. Some French, and at least one Russian, were also amongst the interested learners.

The teacher on this occasion was the Borough Analyst, Mr. Horace F. Cheshire, F.I.C., etc., a past master in the art of imparting his knowledge, who held the whole class's attention while he set forth simply the fundamental principles of the international language, Esperanto, illustrating his instruction with many attractive examples, but proving the exceeding simplicity of the grammar, consisting of only 16 short rules, to which there was not a single exception, not even one irregular verb.—*Hastings and St. Leonards Observer*.

Harrogate.—This society has been reorganised, and starts the new year with a flourishing membership. The secretary reports "We have to thank the Rev. J. C. Rust of Soham and Mr. Black of Peebles for infusing new enthusiasm into our group." The President is Mr. J. Wade, Frant House, and the new secretary Miss Spink, 14, Studley-road.

Jersey.—La J.E.S., fondita antaŭ du jaroj sub la prezidanteco de Pastro Poynder, bone progresadas. La grupanoj kunvenas ĉiudusemajne, kaj oni instruadas ilin je la elementaĵoj de la lingvo. Diversaj temoj, tre interesaj, ankaŭ diskutataj kiel "Promenado sur la Kamparo," "La terpoma sezono," k.t.p. Fraŭlino Perkins dufoje vizitis la grupkunvenon kaj estis bone akceptata. Ŝi estas nia Londona delegito. Nia sekretario, Sinjoro J. J. Le Sueur, esperas, ke samideanoj, kiuj vizitos la insulon, tuj informos lin.

Leeds.—On January 22, at the Polyglot Club, a discussion in the German language took place on "The Possibility of an International Language." The claims of Esperanto were ably set forward by Mr. J. W. Eggleton, translator of "La Karavano," who kindly came to Leeds for the purpose at the request of Mr. W. S. Waddington, president of the group.

On January 24 our society received visitors from the Burley and West Leeds groups. Various translations were read or recited, the chief item being a harrowing performance by Mr. J. Halstead of Fagin's ravings in prison, from *Oliver Twist*, after which relief was found in various games. The B.E.A. examination will probably take place on March 31.

Portsmouth.—The new year opened here with a social function, which was a conspicuous success. About 120 people met at Madden's Hotel, on January 9, for a dance and whist drive. During an interval in the dancing the president, S-ro W. G. A. Ede, spoke on the benefits of Esperanto, inviting all non-members to join the group. Owing to the success, social, propaganda, and financial, of this function, another will take place early in April.

Redhill.—The annual meeting of this group took place on January 13, at the house of the president (Mr. J. C. Flügel). Owing to the bad weather, the meeting was not large, but nevertheless a very agreeable one. Letters of regret for absence were received, among others, from the Mayor of Reigate (Mr. F. E. Lemon), a fervent *samideano*, but a very busy man. The group officials were re-elected, with the Mayor as vice-president. From the secretary's report, it was evident that the past year was one of sound progress. Important events were the visit of M. Privat last February, and the visit of several of the Redhill members to Dorking to help Dr. Marchand in the founding of the group there.

Rugby.—Mr. W. J. Albane informs us that he has arranged with the Editor of *The Rugby Observer* for the insertion in his paper of Esperanto articles every other week: the first has already appeared. He will be glad to receive striking propaganda paragraphs from any *samideano* who will thus kindly help him.

SCOTLAND.

Greenock.—The Eighth Scottish Congress is to be held here in June next—from 6th till 9th—and the members of the local society are actively engaged making preparations.

A bazaar in connection with the Higher Grade School was held in the beginning of February. At one of the stalls there was on sale a small quantity of Esperanto literature, which was quite eagerly bought up; and there was distributed some propaganda matter supplied by the local society.

Glasgow.—The Glasgow Esperantists have been taken to the Continent *per lumbildoj* on two occasions within the last few weeks. Mr. W. R. Hall gave a very interesting lantern lecture of his holiday in Holland, and Professor Aug. Pitlik, of Praha, delighted his audience with an interesting description and lantern views of some of the lovely spots in Bohemia. Both lectures were very instructive and helpful to the propagation of Esperanto. We are still booking new members.

Edinburgh.—The Edinburgh group was favoured on January 22, with a visit of several leading members of the Glasgow Esperanto Society, including Messrs. G. D. Buchanan, J. Boyd Anderson, J. Allison, Kennedy, Dawson, and Mrs. Toner, when a pleasant interchange of compliments took place. On January 29 a Mock Jury Trial, arranged by Mr. Tullo, was very successful. As usual, the successful party left the court with an award of a substantial sum in *spesmiloj*. On Feb. 5 Miss Wanless and Mr. Caw gave a delightful recital of Scots' songs and stories, and in the following week Mr. Jameson, with electric light views, gave an exposition of Ancient Astronomy.

LECTURE LIST.

Bradford.—At the Friends' Meeting House, Fountain-street, on January 18, Prof. Aug. Pitlik, of Prague, official lecturer for the City Council and Chamber of Commerce of that city, on "The Beautiful Capital of Bohemia," illustrated by more than 200 lantern views. Mr. A. Tuke Priestman and Miss Tordoff acted as interpreters. Dr. Dessin presided.

London, W.—At the Westbourne Park Institute, on January 28, Mr. H. BOLINGBROKE MUDIE gave his lantern lecture, "An Esperantist's Tour through Poland and the Balkans." Owing to the presence of several Esperantists, who knew little if any English, the audience, by favour of the lecturer as interpreter, had a most practical object lesson of the language that makes for peace and has no frontiers.

Glasgow.—In the Y.M.C.A. Hall, on January 29, by Mr. J. Boyd Anderson, on "The Advantages of Esperanto." Mr. James Leitch presided. As result a class has been formed, meeting every Friday evening.

Hamilton, Scotland.—In the Public Library, on February 6 Mr. JOHN C. SCOTT, of Glasgow, spoke on Esperanto before an audience of about 120, under the presidency of Bailie Moffat. The meeting was entirely successful, and a class has now been formed under Mr. C. W. Hare, who organised the affair. Full reports appeared in the *Lanarkshire & Hamilton Advertiser*.

Maidstone.—At the Carlton Café, High-street. COL. POLLEN gave an encouraging address to the local *samideanoj*.

Sheffield.—On February 16 Mr. Geo. W. Roome gave a lantern lecture on "What Esperanto is Not," arousing much interest and many questions. Mr. Maurice Pearson acted as translator *into* Esperanto of facts given by the lecturer.

B.E.A. ANNUAL DINNER.

This pleasant event, the fifth Annual Dinner of the Association, took place on Saturday, February 15, at the Victoria Mansions Restaurant, Victoria-street. Although the number of Esperantists and their friends present was not quite so large as on previous occasions, yet all seemed to agree that it was the most agreeable function of the kind yet held, a fact that reflects much

credit on the Organising Committee, our good friends, Messrs. Cowper (of Deal), Bertram Chatterton, and G. J. Cox.

The loyal toast of "The King" having been proposed by the chairman, Mr. H. Bolingbroke Mudie, and "Dio gardu la Reĝon" sung by all present, Mr. Mudie also rose to propose the toast of "D-ro Zamenhof." This he did in an eloquent speech, which stirred the hearts of all, and "La Espero" was sung with verve and enthusiasm. In his speech Mr. Mudie had spoken feelingly of several absent from us on this occasion through various causes, mentioning specially the names of Miss E. A. Lawrence, Mr. Mann, and Mr. Felix Moscheles, the aged and honoured president of the London Club. The latter had sent a kindly and cordial greeting, which was read out to us by Mrs. Moscheles. The toast of "The Language" was given by Colonel Pollen, our past president, in his usual enthusiastic and inimitable way; he also read a hearty greeting from the editor of *The British Esperantist*, Mr. W. W. Mann. To M. Edmond Privat, the well-known Swiss propagandist, lecturer, and poet, was entrusted the toast of "The British Esperanto Association." He delighted his hearers with a most eloquent speech, part of which we give here; he said "Ke fariĝas por li kvazaŭ deviga sed tre plezuriga kutimo alveni Londonon en Februaro, ĉu el Rusujo, ĉu el Svisujo, ĉu el pli proksime, por ĉeesti la ĉiujaran B.E.A. festenon. Li kore invitas la britajn samideanojn, ke ili siavice veturu tre multnombro al Svisujo la venontan Aŭguston por ĉeesti la IXan Kongreson en Berne. Toastante je B.E.A. S-ro Privat esprimas al la Asocio la koran simpatiecon de la eksterlanda esperantistaro okaze de la morto de sindonema komitatano, S-ro ARTURO BLOTT, kaj de la mondfama vic-prezidanto, W. T. STEAD, sentima pioniro de ĉiuj noblaj movadoj. Poste gratulojn li alportas pri la vigla laborado de B.E.A. dum la pasinta jaro, sub gvidado de ĝia agema prezidanto, H. B. Mudie. Krom la ekstera propagando plej valora estis la longa pacienca penado de S-ro Millidge por verki lian vastan vortaron, belega kolekto da amasigitaj pruvoj pri la *vivanteco* de nia lingvo. Gravan servon al tutmonda propagando faris la eldono de l' Nova Testamento, kies traduko estis tiel zorge kaj fluastile redaktita de S-roj Rust kaj Wackrill. B.E.A. oni devas gratuli, tial ke inter ĝiaj laborantoj troviĝas ne nur fervoraj junuloj, sed ankaŭ ĉiamjunaj blankharaj amikoj. En sia Roza Villo ĉe l' bordo de l' bluega maro jen la amata poeto, CLARENCE BICKNELL, en penso kun ni hodiaŭ vespere. Idealista Londono kaj pacifista Eŭropo ĵus festis la 80-jaran naskiĝfeston de S-ro FELIX MOSCHELES. Tiun feston kore partoprenis la tutmonda esperantistaro. Sur la vojo antaŭen, ĉiam ĉe la unua rango kun la plej junaj, ni lin vidas kun lia ĉarma edzino kaj ni kutimiĝis en ĉiuj kongresoj, lin retrovi tie, jaron post jaro, plej kuraĝiga, plej fidela kaj plej amata nia ĉiamjuna blankhara amiko. Al li honoron kaj longegan vivon!"

"Lastatempe regis jubilea modo, kaj ni multe malantaŭen rigardis: Historio nia, kvankam mallonga, nin saĝe instruas. Ke nia lingvo oficiale starigos post nur kelkaj jaroj, tion ni ĉiuj revis antaŭ dek jaroj, kiam komenciĝis la vigla propagandado. Ne tiel okazis, kaj ni ĝojegu pro tio. Anstataŭ ĉiam celi kaj atendi unu finan venkon, ni ekkomprenis, ke movado kiel nia sukcesas per ĉiutaga senfina *venkado*, ke en tiu bela kreskado, nia lingvo fariĝas ĉiam pli viva, ĉiam pli riĉa, ĉiam pli mempotenca. Ĝi akiras historion, tradicion, sperton kaj literaturon. Dum ĝin alprenas iom post iom la homoj kaj la lernejoj, ili jam enkondukas kun ĝi novan kulturon, novan senton, novan internacian civilizacion. Tiun novan potencon, kiun ni kreskigas ĉiutage, ni faru ĉiam pli noblan kaj pli belan por la bono de l' tutmondo.

"Ankaŭ nin mem tiu longa penado edukis kaj edukos ankoraŭ profunde. Ho, kiel ni devus bedaŭri, se ni ne estus havintaj tiujn mirindajn jarojn de edukado. Ĉio: malsukcesoj kaj sukcesoj, moko, aproboj, helpoj, malhelpoj, amikoj, malamikoj, ĝojoj, trompoj, sindonoj, perfidaĵoj, persekutoj aŭ honoroj, ĉu ĉio tio nin ne plej mirinde edukas? Kiel vivas homoj, kiel vivas lingvo, kiel kreiĝas nova mondo, ni lernis de nia historio kaj ni povas nur esperi, ke ĝi daŭre kreskos same bele kaj normale, ĉar ĉiutage pli gravajn kaj plimultajn sukcesojn ni atingas sur nia granda komuna Vojo, sur kiu antaŭen vivu, FLORU KAJ KRESKU LA BRITA ESPERANTISTA ASOCIO!"

Mr. Paul Blaise proposed the toast of "La Sinjorinoj," to which Miss Wynter replied in a graceful little speech.

The toast of "Nia Prezidanto, H. Bolingbroke Mudie," was proposed by Mr. Harrison Hill, who in the course of his remarks endeavoured to show how necessary are the special qualities of each land for the due progress of our movement. He said: "Ĉiu lando alportas al nia afero sian propran kvaliton de l' koro kaj animo: La vivecon de Francujo, la disciplinon de Germanujo, la sunbrilecon de Italujo, la liberecon kaj elokventecon de nia kara Svisujo, la vigecon de juna Japanujo la seriozecon de Rusujo, la Vivamon de Aŭstrujo, la gravamecon de Bohemujo, la antaŭenpuŝon kaj mondvagamecon de Usono. Kaj ĉiuj landoj unuiĝas en granda solidareco per la lingvo de mondamikeco.

"Estis dirite 'L'Oriento estas l'Oriento, kaj l'Okcidento estas l'Okcidento, kaj neniam la du unuiĝos.' Tio ne estas vera. Ili nepre unuiĝos, ja unuiĝas, kaj fratiĝas, per Esperanto. Ĉiu lando alportas el sia plej bona kaj plej alta al la servado de la tutmonda frataro.

"Kaj kion alportas Britujo? Nia lando, al kiu nia mondamo ne difektas nian *veran* patriotismon, alportas siajn specialajn kvalitojn; kvalitojn, kiuj estas la fruktoj de nia historio.

"Sinjoro Prezidanto,—ĉar ni rekonas ĉe vi tiajn kvalitojn, kiuj distingas la Britan karakteron kaj faras el tiu bonan kaj utilan civitanon de la mondo, tial ni el koro salutas vin kiel Prezidanton de la Brita Esperantista Asocio. Vi admirinde kunigas en vi multajn bonajn kvalitojn. Ne ofte la idealisto kaj la fervorulo estas ankaŭ la *praktika* homo de aferoj. Sed tia estas vi. Ne ekzistas en la mondo pli varmkora kaj entuziasma Esperantisto, ol vi. Sed efektive vi havas ankaŭ la praktikan cerbon. Tiu fakto vin distingas kiel homon, kiu povas direkti ne nur propagandojn sed ankaŭ la financajn aferojn de nia Asocio. Vi havas pli da bonaj kvalitoj, ol mi havas la tempon por elnombri, sed unu kvaliton vi havas, pri kiu ni aparte vin gratulas. Vi estas ankoraŭ juna. Do, ni povas esperi, ke dum multaj venontaj jaroj, vi restos kiel nun, la honorinda prezidanto, la amata kamarado, kaj fidela amiko de ni Britaj Esperantistoj, kiuj restos ĉiam lojalaj al la Esperantismo kaj al vi." The toast was heartily received, and drunk with musical honours.

Colonel Robinson, of Eastbourne, then gave some interesting particulars as to the preparations already on hand for the forthcoming British Esperanto Congress in that town.

Among the lighter items with which the programme was agreeably interspersed were a couple of songs, beautifully rendered by the sweet voice of Miss Rosa Maude, the "Alvoko" of G. J. Cox, sung by Mrs. Mudie with chorus, a recitation, "La Belulino Nancy," amusingly given by Mr. Cox, and, last but not least, interesting "Arĉ-Muziko" by a string quartette, consisting of Miss Dorothy Ker, Messrs. Chatterton, Moy Thomas and Grelinger, with Miss A. D. Stockdale at the piano.

THE FEDERATIONS.

Londona.—Sesa Konferenco.—El la Raporto publikigita de la Organiza komitato de tiu sukcesa festo okazinta Januare en Battersea, S.W., pri kiu presigis detala priskribo en nia Februara n-ro, ni ĉerpas la jenan utilan kaj instruon statistikon pri la vendado de biletoj. La komitato rimarkigas, ke dum en la Unua Konferenco (1911) oni sukcesis vendi 182 biletojn, en ĉi tiu oni bedaŭrinde disvendis nur 122, tiel gajninte profiton de proks., 16 ŝil., dediĉatan kompreneble al la propagando de Esperanto en Londono. Jen la analizo de la vendoj:—

La klubo Battersea vendis 33 biletojn, Brixton 5, ĉe B.E.A. 3, Croydon 5, Charing Cross 5, East London 6, Emmanuel 3, Harrow 5, Kingston 7, Centra Londona Klubo 15, La Espero 9, Letchworth 7 (brave, Letchworth!), Mildmay 3, Putney 4, Sutton 4, Sudorienta Stelo 4, Wimbledon 3, Wood Green 1.

“Krom en la nebona subteno de la Londonaj Esperantistoj, la Konferenco estis tute sukcesa. Alvenis pli ol cent samideanoj, el kiuj ĉirkaŭ la duono ĉeestis la tre interesan ‘agadan kunsidon.’”

Mezlanda.—Okazis en Birmingham, Februaro 1912, la Tria Konferenco de tiu Federacio, kiam vizitis la urbon reprezentantoj de Coventry, Leamington, Rugby, Kettering, Stafford, kaj Northampton kaj vizitantoj el Sheffield, Shipley, kaj Londono. En la posttagmezo multaj vizitis la Artmuzeon sub lerta gvidado de S-ro Bell. Temanĝon oni festis en Cobden Hotel, 41 partoprenis. La Federacia Konferenco okazis en la “Cambro de la Reĝo Eduardo” ĉe Imperial Hotel; S-ro W. H. Garbutt prezidis, la ĉefa afero estis la invito al la Federacio, ke oni aranĝu la Kvaran Konferencon en Coventry, kiun oni volonte akceptis, S-ro G. W. Jelley estis elektata kiel Vic-Prezidanto por tiu Konferenco. Je la 7.30 komenciĝis la koncerto, kiun prezidis S-ro Albert Halstead, Usona Konsulo en Birmingham, kaj Prezidanto de la loka Grupo. Li entuziasme bonvenigis nian helplingvon, per kiu la lango, tiu neregulebla membro, kiu tiel ofte kaŭzis malpacojn, verŝajne nun helpas en la pacigo de la mondo; li kuraĝigis la propagandistojn, kaj konstatis la malfacilecon de la laboro en granda urbo kiel Birmingham. Inter la programoj de la koncerto estis violonajoj de F-ino Lowe, kaj kantoj de S-ino Gibbs kaj S-ro Hipsley. La Birminghamanoj prezentis la komedieton “Sinjoro Herkules” kun plena sukceso, F-inoj Garbutt kaj Edwards kaj S-roj C. F. White, F. Hackett, F. W. Hipsley, J. B. Ward, kaj J. T. Taylor bone ludis la diversajn solojn. S-ro Cedric F. White parolis pri la progreso de la movado en Aŭstralio kaj Nov-Zelando kaj instigis siajn aŭskultantojn al pli forta laboro en la propagando de nia lingvo. Ĉirkaŭ cent personoj ĉeestis kaj aplaŭde ĝuis la kunvenon. *Birmingham Post, Kettering Telegraph, Northampton Echo, kaj Mercury* presis raportojn.

Yorkshire.—The annual meeting of the Federation was held at Bradford on January 18 last, under the presidency of Mr. Joseph Rhodes (Keighley).

Attention was called to the literary competitions organised by the Federation. This led subsequently to a discussion as to the creation of an inter-federation Eisteddfod, the prevalent opinion being in favour of the arrangement of such competitions in connection with the yearly British Esperanto Congress. Mr. Hirst (Huddersfield) mentioned that the Huddersfield group was organising a visit during the coming summer of half-a-dozen Dutch Esperantists, and it was hoped that these might have an opportunity of visiting other towns, such as Leeds and Bradford. Mr. Rhodes was

re-elected president, Mr. A. Tuke Priestman hon. treasurer, and Mr. Parker hon. secretary.

A short address was given by Professor Pitlik, of the Prague Chamber of Commerce, in Esperanto, and his greetings were cordially reciprocated by the president.

LA UNUA ESPERANTISTA “EISTEDDFOD.”

La unua Esperantista Eisteddfod (vidu B.E., Sept., 1912, p. 173), eksperimente aranĝita de la Federacio Esperantista de Lancashire kaj Cheshire, okazis en la Carlton Hall, Liverpool, sabaton la 25an de Januaro, kaj al ĉiu, kiu ĉeestis, tiu tago estos ĉiam neforgesebla, ĉar dum la tuta kunveno regis tia vera kongresa spirito, kian oni ne sentas ĉe la ordinara federaciaj kunvenoj. Inter 250 and 300 geesperantistoj kaj eksteruloj ĉeestis el Accrington, Barrow-in-Furness, Burnley, Blackburn, Bury, Bolton, Buxton, Chester, Chorley, Huddersfield, Lancaster, Liverpool, London, Leigh, Manchester, Preston, Sheffield, Shipley, Southport, St. Helens, Stoke, Rishton, Todmorden, Widnes, Wigan kaj Warrington. Ĉiu ĉeestanto estis plena de scivolo kaj entuziasmo, kaj ĉiu tiel tutkore partoprenis en la afero kaj tiel forte aprobis ĉiujn erojn, ke estas sendube ke nova institucio starigas en la historio de la kara lingvo en la du nordaj graflandoj. Estas ankaŭ certe, ke ĉi tiu unua provo havos influon sur la plivastigon de Esperanto en la urboj filiigitaj al la Federacio.

Ĉio estis farata tute en Esperanto, kaj la programo estis tiel diversa kiel interesa. S-ro Sydney Taylor, B.A., F.B.E.A., de Buxton, la eksiganta prezidanto de la Federacio, oficiale malfermis la feston, kaj akceptinte la delegitojn, instalas Kolonelon Kyffin-Taylor, V.D., M.P., kiel prezidanton de la kunveno.

Kolonelo Kyffin-Taylor, kiu studas Esperanton nur de kelkaj semajnoj, faris frapantan paroladon en la lingvo, esprimante sian konvinkon, ke la simpleco kaj fleksebleco de la lingvo taŭgigas ĝin por ĉiaj celoj, kaj li forte asertis, ke Esperanto nepre devas esti la lingvo por ĉiu vera progresemlulo, ĉar ĝi estas praktika solvo de la lingva malfacileco, kaj ankaŭ ke li korege ĝojos pri ĝia enkonduko en sociajn, edukajn, kaj komercajn rondojn, kiuj staras sur fundamento internacia.

Tiu ĉi parolo mem estis konvinka pruvo al la neesperantistoj ĉeestantaj, ke la lingvo estas facile alprenebla, kaj tute sufiĉas por ĉia uzo, kiun oni volus fari el ĝi.

La “eisteddfod” mem estis kondukata tute kimramaniere, kaj muzikaj kaj deklamaj eroj estis parto de la posttagmeza kunveno, kiu estis sub la direktado de S-ro John Applebaum el Liverpool.

La aljuĝoj faritaj en la muzikaj konkursoj estas jenaj:—Soprana kanto “Maja Mateno”: Fraŭlino Baxendall (Lancaster); kontralta kanto “La Juna Kor’”: Fraŭlino Todd (Chorley); tenora kanto “Pri Arablando pri Kaŝmir”: Sinjoro J. McCabe (St. Helens). La juĝintoj estas Sinjoroj M. W. Hymphreys (Garston) kaj Robert Graham (Liverpool) kaj la lastenomita donis la aljuĝon en flua Esperanto, samtempe kritikante la kantintojn.

La deklaman konkurson “Preĝo sub la verda standardo” gajnis Sinjorino Applebaum (Liverpool), kaj Sinjoro Gabriel D. Lewis, M.A., F.B.E.A., (Liverpool), faris la aljuĝon. Specialan konkurson por kolorita desegno taŭga por federacia standardo, gajnis Sinjoro Alfred H. Jones (Liverpool), laŭ aljuĝo de Sinjoro Frank Rutter, B.A. (Leeds).

La aljuĝoj de la literaturaj konkursoj estis en la manoj de niaj sindonemaj amikoj Gesinjoroj Blaise, konataj tra la tuta esperantista mondo, kiuj persone ĉeestis, kaj laŭ ilia raporto, kelke da tre kontentigaj verkoj submetiĝis por ekzameno.

Ili faris la jenajn aljuĝojn:—Originala poemo "Suda Vento": S-ro J. T. Pollard (Buxton), premio argenta krono; originala unuakta teatraĵo: S-ro J. T. Pollard (Buxton); traduko de la unua ĉapitro el "A Tale of Two Cities": S-ro Wm. Bailey (Manchester); kaj originala legotaĵo: Sinjoroj E. L. Challener (St. Helens) kaj J. Applebaum (Liverpool).

La ceremonio de la kronado de la bardo estis tre interesa kaj impresa. La kimra kutimo estis alprenata, kaj la Esperantan alfaron la aŭskultantaro multege admiris. La malnovaj bardoj, kiuj speciale sin vestis, formis duon-cirkulon ĉirkaŭ la trono, alprenante al si la nomojn de famuloj en la Esperanta mondo, kaj Sinjoro M. Rhys Humphreys kantis en la internacia lingvo "Jen venas la heroo Venkinto" kiel ankaŭ la kronadan kanton, kun Fraŭlino Blodwen L. Jones, A.L.C.M., ĉe la fortepiano.

Je la fino de la posttagmeza kunveno, S-ro Sydney Taylor faris sian adiaŭan paroladon, skizante la laboron faritan de la Federacio dum lia periodo de deĵorado. S-ro Rhodes Marriott (Manchester), la prezidanto por la jaro 1913, tiam faris paroladon esprimante sian ŝaton pri la laboro farita dum la pasinta jaro, kaj esperante, ke bona kaj profita estonteco atendas la Federacion.

Temango sekvis en la Carlton Restaurant, dum kiu oni toastis "D-ron Zamenhof" kaj aliajn. La bele frazita kaj trafe humorplena paroladeto de la nove kronita bardo (S-ro J. T. Pollard, Buxton) multe ridigis kaj tute ĉarmis la aŭdantaron.

Vespere la Drama Societo Esperantista de Liverpool ludis la unuaktan teatraĵon "La vanila glaciaĵo," kiun ĝi dramigis el la *Krestomatio*. Tiu ĉi prezentado estis bonega kaj tutfacile komprenebla; ĝi elmontris al ĉiu la uzeblecon kaj taŭgecon de Esperanto en la drama arto, kaj la lertecon de la Societo.

Alia elstarajo de la festo estis la eldono de speciala numero de la Liverpoola ĵurnaleto *Nia Propra*, kiu estas lukse presita litografie kaj enhavas la paroladojn de S-ro Sydney Taylor kaj Kolonelo Kyffin-Taylor, plenan raporton de Gesinjoroj Blaise pri la literaturaj konkursoj, resumon de la ludita teatraĵo, kaj oni tie povas legi la premitan poemon. Por ĉi tiu oni devas danki al S-ro J. G. Baxter (Liverpool) la redaktoro, kaj speciale al Sinjoro R. Prys Griffiths, kiu entreprenis la tedan taskon ĝin manskribi (prezo 3 pencojn afrankite, havebla ĉe la redakto 29, *Wellfield-road, Walton*).

Alprenante la konatan de angloj kimran vorton "eisteddfod" oni tute certe altiris pli vastan publikon kaj faris pli efikan propagandon, ol farus iu alia samsignifa vorto. Efektive oni povas konstati, ke la noveco de "eisteddfod" tute entreprenata en esperanto ĉeestigis grandan nombron da eksteruloj, kaj estas certe, ke la impresio kreita de la eksperimento forte pensigas, ke alia simila festo, eĉ pli vasta ol la okazinta, baldaŭ organizigos.

Multaj ĵurnaloj en la du graflandoj presis sufiĉe longajn kaj kontentigajn raportojn pri la kunveno, kaj estas certe, ke ĝia influo estos sentata de ĉiu esperantista urbo kaj de ĉiu esperantisto en nord-Anglujo, ĉar tiel sukcesa estis la kunveno, ke sendube ĉiu ĉeestinto ankoraŭ nun sentas en si la "spiriton" kaj ne povos ne paroli kun neĉeestintoj kaj interesigi ilin pri la movado.

La sukceson de la festo oni plejparte ŝuldas al la du junaj fratoj, S-ro G. R. Griffiths, la Sekretario de la Federacio, kaj S-ro R. Prys Griffiths, la Sekretario de la loka grupo, kaj ankaŭ al la lokaj helpantoj. Estis tute evidente, ke ĉiu havis la aferon ĉe la koro kaj nur per tia unuanima kaj sindonema laborado, kian montris la organizintoj, oni povus sukcesigi novan provon tiel, kiel la unua sukcesplena Esperantista "Eisteddfod." Al ĉiuj, kiuj laboris, la centoj da feliĉaj festopartoprenintoj esprimas kore siajn dankesprimojn.

La proksima kunveno de la Federacio okazos en Preston dum la monato Aprilo.—E. L. CHALLENGER (St. Helens).

Nekrologo.

La 24an de Decembro, 1912a, nia Asocio suferis gravan perdon pro la morto de nia fervora kunlaboranto, GEORGE W. BULLEN. En la jaroj 1903 ĝis 1906 li estis unu el niaj ĉefaj kunbatalantoj, kaj estis unu el la sep originalaj subskribintoj al la "Articles of Association" de la *British Esperanto Association*. Ni ŝuldis ankaŭ al li, la unuajn aranĝojn por la ekzamenoj, kaj en 1904, dank' al sia influo ĉe la firmo Cassell, li instigis la enmeton de Esperanta kurso en *Cassell's Popular Educator*. La represigo de tiu kurso, sub la nomo de la "Standard Course of Esperanto by G. W. Bullen," estis kredeble nia plej efika lernolibro, sed bedaŭrinde la preslitoj estas iom tro malgrandaj por ĝenerala uzado.

Poste li verkis, sub la pseŭdonimo "Franks" la lernolibron "Esperanto for the English," kiu ankaŭ estis valora lernolibro, nesufiĉe konata.

Antaŭ kelka tempo, S-ro Bullen, kiu estis preskaŭ 70-jara, formigris en British Columbia, kie li, post grava operacio, bedaŭrinde mortis.

Al lia vidvino kaj familio, la Konsilantaro sendas siajn plej sincerajn kondolencojn.—H.B.M.

Internacia Pilgrimo Katolika

Kaj kvara internacia Kongreso de la Katolikoj Esperantaj en Roma (4-12 de Septembro, 1913).

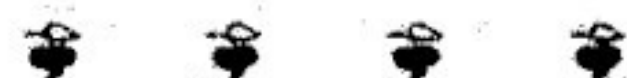
Por havigi membro-karton, sin turnu al la Kasistino, F-ino Larroche, 55, *rue de Vaugirard, Paris*. Prezo de la membro-karto, 2 Sm. = 4s.

S-ro Colas estas nuntempe en Romo por labori kun la organiza komitato. La Dua Cirkulero tre baldaŭ aperos.

Katolikoj aliĝu, sen prokraste al nia Tutmonda Pilgrimo!

PREZIDANTO: Abato Richardson, 121, *rue du Marais, Bruxelles*.

SEKRETARIO: S-ro Claudius Colas, 51, *rue de Clichy, Paris*.

Important Notice.

In place of Miss Boord, who has given up the secretaryship of the Esperanto Section of "The Incorporated National Lending Library for the Blind," the Committee have unanimously elected Mr. William Phillimore of 66, *Earlsfield-road, Wandsworth, S.W.*, who will be glad to get in touch with writers connected with the Esperanto Section of the library. Letters may be sent in manuscript or braille, and will be answered in like manner. As Mr. Phillimore himself in the last 2½ years has copied 29 volumes, it is hoped that writers will see the necessity of communicating with him before commencing fresh volumes, in order to avoid duplications.

Paper Serviettes with Esperanto inscriptions (*Lernu Esperanton; Vivu Esperanto!*) may be had from Messrs. Cooper, Dennison & Walkden, Ltd., 7 and 9, St. Bride-street, London, or of the Librarian, London Club, St. Bride's Institute, at 1s. for 50, 2s. for 6d.

Referring to the advertisement of the "Esperanto Blend" Whiskey of Buchanan, Scott and Co., which appeared in our last number, it should be noted that there was an error in the price quoted, which should be 5s., not 5s.

The Sixth British Congress in Eastbourne.

MAY 10—13, 1913.

2nd Circular.

Karaj Samideanoj,

As you already know, the Capital of British "Esperantujo" during next Whitsuntide will be Eastbourne.

Long has Eastbourne enjoyed the eulogistic appellation "Empress of Watering Places," and a short stay in this elegant town will soon convince the visitor that Eastbourne well deserves its title. With its tree-lined streets, its handsome boulevards, and its magnificent three-terraced parade, the town may indeed be described as *facile princeps* among the health and pleasure resorts of Great Britain. Beachy Head is of course our local "lion," the highest of the white walls of Albion, majestically terminating the "whale-backed Downs" immortalised by Kipling. Looking eastwards from its summit, one sees Pevensey Bay, the landing place of William the Conqueror, and yonder in the same direction appear Hastings and the wooded hills around Battle, where "*The Gold Dragon of the Wessex Kings on Hastings field went down.*"

Magnanimous and varied are the tributes that have been lavished on Eastbourne. A Royal Prince once aptly said that its air is "like champagne—minus the headache!" and a great London newspaper happily remarked: "No one ever dies there." Certain it is that for health and sunshine Eastbourne is second to no town in the United Kingdom. Recent statistics show that during a period of ten years more hours of bright sunshine were registered in the "Empress of Watering Places" than in any other of the sunniest of Great Britain's "sun-spots."

During the last three years we have had a flourishing Esperanto Society here, and local interest in our language and movement has been aroused on all sides. Since it was first announced that the Congress would be held in Eastbourne the neighbouring towns of Hastings, Brighton, Bexhill, and Hailsham have shown greatly increased interest. This is due principally to the several lectures given in the district by our "nelacigebla Prezidanto," S-ro H. Bolingbroke Mudie. As a result of his recent visit to Hastings two weekly Esperanto classes, with a total of over sixty pupils, amongst whom are three magistrates, are now being held. Both classes receive grants from the Higher Education Committee.

The local organising committee of the "Sesa" have prepared a most attractive programme. The Eastbourne Town Council has generously voted us the free use of the Town Hall, etc., and the local press is without exception favourable to us. Owing to our proximity to the Continent there will be a good number of congressists from France and Belgium, their presence being an especially pleasing feature of the Congress, distinguishing it from its predecessors. Parties from Paris, Rouen, Boulogne, Antwerp, Fresnes, and other places are now being organised. Everything possible will be done for the entertainment of our visitors, and we undertake to find comfortable lodgings for all, according to the tariff which will be found on the back of the "aligilo" enclosed in this issue.

In the excursion programme will be included visits to Pevensey Castle, Hastings (by kind invitation of the Mayor, who will receive us officially), Battle Abbey, "the Cradle of the British Empire," and Lewes, historical and other interesting details of which will be given in the April number of "B.E."

On Whit Monday His Worship the Mayor of Eastbourne (Councillor Bolton, C.I.E., J.P., etc.) will give

a Civic Reception to the Congress, to which some hundred leading residents will be also invited.

It is hoped therefore that *gesamideanoj* from all parts, and especially from London and district, will make every effort to be present at this, the first congress to be held in the South of England. It is of the utmost importance that in this part of the country, where communication with the Continent is so frequent and desirable, the advantages of Esperanto as the international language should be convincingly demonstrated.

JOHN P. NIX,

Hon. Sekretario de la Agado Komitato.

2, Terminus-road, Eastbourne.

Libraro kaj Gazetaro.

Das Esperanto ein Kulturfaktor.—Festschrift anlässlich der 7 deutschen Esperanto-kongresses, 210 pp., price 2s. 3d. Danzig-Zoppot, July 27—August 1, 1912.—Every Esperantist who can read German should obtain this booklet, which contains excellent articles, written by expert specialists, concerning practically every department of Esperanto propaganda. A particularly valuable section of the book is the section compiled by Prof. Christaller of Stuttgart: *Waffen für Esperanto* (Weapons for Esperanto), wherein, in the course of 40 succinct pages, he deals in a most thorough and painstaking manner with the various objections brought against the language by the few opponents who still persist, in the face of the irrefutable demonstration of the facts of our progress, in thinking that Esperanto is inadequate for international intercourse, or needs modification. We would like much to see the whole book, and especially the latter section, in Esperanto, for it contains matter which should be at the disposal of propagandists in every country.—Another book, dealing with the same subject, this time in French, is *Autour de l'Esperanto* (discussion de quelques modifications projetées—72 pp., published by the *Centra Oficejo*, price 7d. post free), by Mons. Camille Aymonier. Those who have read Mons. Aymonier's able brochure reprinted from *La Revue: l'Esperanto, Réponse à des critiques*, will be glad to have this further and more objective presentation of the matter. His detailed and masterly analysis of the modification known as Ido affords conclusive proof of the unnecessary complication and the theoretical and practical inferiority of that specious project. Lecturers and others who have occasionally to meet objections will do well to make themselves acquainted with the facts set forth, and learn how really overwhelming the case for Esperanto is.—ZUL.

La Hipotezoj pri Lourdes, de Joseph Serre, trad. Ges-roj Ranfaing-Zablon d'Her. (Presa Esperantista Societo, 33 rue Lacépède, Parizo, prezo 0.3 sm.).

La aŭtoro akceptas la "miraklojn" de Lourdes, kiel bone aŭtentigitajn faktojn, kaj post mallonga skizo pri la diversaj klarigoj proponitaj de scienculoj liberpensuloj, k.c., skribas longan tezon, kiu ŝajne celas subteni la ortodoksan fidon. La tezo tamen ne estas verkita de vidpunkto de ekleziulo, sed tiu de filozofo — "pensulo-libera."

La aŭtoro skribas, "Mi ne scias, ĉu mi havas la spiritstaton de liberpensulo, mi kredas havi tiun de pensulo-libera; kaj se la scienco, tie ĉi, renkontas la kredon, tio okazas, ĉar eble la kredo estas pli scienca, ol ĝi ŝajnas esti."

La traduko multloke havas tro franglingvan aspekton, kiu foje igas ĝin nefacile komprenebla. —A.B.

Baldaŭ aperos: **Jan Amos Komensky** (Comenius), 1592—1670. La unua pioniro por ideo pri artefarita lingvo internacia. Tiu ĉi fama filozofo ellaboris jam en la jaro 1641 en sia verko "Via Lucis" detalajn regulojn pri

konstruo de arta helpa lingvo, respondantaj al la principoj de Esperanto.—La verko (proksimume 70 pĝ.) estas jam nun mendebla (tri resp.-kup.) ĉe "Esperanto-Oficejo" en Praha II. Vodičkova ul. 38, Bohemujo.

Nomaro de 100 samtempe aperantaj esp. gazetoj kun multe da sciigoj pri la esperanta movado, artikoloj esperantaj, literatura aldono kun traduko de la fama bohema romano Avineto, nomaro de korespondantoj (n-o po 20 pĝ.) estas enhavataj en la specimena n-o de *Časopis Českých Esperantistů*. Por unu respondkuponon vi ricevos du malsamajn specim. n-ojn., gvidfolion tra Praha kaj aliajn presaĵojn esp. La adresoj de fremdlandaj korespondantoj estas enpresataj senpage! Sin turni al Red. de Ĉ.Ĉ.E. en Praha II. Dittrichova ul. 7, Bohemujo.

Novaj Gazetoj.—*La Internacia Abstinenta Revuo* (Prov-numero); duonmonata gazeto por la disvastigo de la lingvo Esperanto inter la abstinentuloj, oficiala organo de la Tutmonda Esperantista Bontemplana Asocio (I.E.B.A.). Verkita en la germana lingvo kaj Esperanto; okpaĝa gazeto, jara abono Sm. 2 ĉe la Redakcio kaj Eldonejo: G. Brockhof, Bomlitz, Hannover, Germanujo.—Pri la nova gazeto Internacia Ĉestemplano E. Wavrinsky skribas: "Estas por mi speciala plezuro, direkti al vi kelkajn vortojn de vigligo kaj instigo, kiam vi estas solvonta tiun ĉi novan taskon. Mi ĵus venas el Genevo, kie okazis la "Interparlamentara Packonferenco" kaj la "Internacia Packongreso." Se ni estus havintaj por nia servo helplingvon, kiom pli bonan sukceson ni povus atingi! La diversaj lingvoj ĉiam kaj denove pretendis tradukojn, multege da tempo perdiĝis. Kaj tamen multaj personoj ne bone komprenis, kion oni pritraktis. La reprezentantoj skandinavaj, japanaj, egiptaj, turkaj, italaj kaj aliaj ne povis ĝui tradukon. Kiel klare tie ĉi la bezono de helplingvo estis montrata! Kaj se ni konsideras niajn proprajn internaciajn kun-sidojn, la sama bezono montriĝas. La profito, kiun ĝuas la membroj parolantaj la germanan, anglan kaj francan lingvojn, uzante sian gepatran lingvon, donas al ili influon, kiu ne estas justa, ĉe la intertraktadoj. Se estas nia kampo la mondo, ni laŭlogike devas celi mond-lingvon. Tial kaj el multaj aliaj kaŭzoj mi salutas kun ĝojo kaj laŭdo ĉiujn penojn en tiu ĉi direkto. Tial, frato Brockhof, mi rekomendas al niaj gefratoj vian gazeton kaj deziras al vi tutkore grandan sukceson." La enhavata "Alvoko" al la Bontemplanoj estas subskribita, inter aliaj, de nia amiko kaj konata bontemplano Londona S-ro A. W. Bodger, sekretario de la London Temperance Hospital.

Grafologia Revuo, intermita dekdu-paĝa gazeto por vulgarigo de la grafologio. Ĉefredaktoro: S-ro Joan Amades, Peu de la Creu, num. 10, botiga, Barcelona, Hispanujo; specimeno ricevebla nur kontraŭ respondkuponon.

Ukraina Stelo, dekspespaĝa monata ilustrata gazeto por la Esperantaj intereso de la "malgrandrusoj" aŭ "rutenoj," vortoj, kiujn la redakcio de la nova gazeto forte malaprobas. Jara abono: Sm. 1.400 ĉe M. Nedilskij, Kolamea, Mickievicza, Galicia, Aŭstrio.

Eho de la VIII. Kongreso.—La albumo de la kongresanoj, kiun la organiza Komitato promesis eldoni, aperos nepre en fino de Februaro kj. kaj enhavos krom portretoj de la kongresintoj ankaŭ ilian liston kun adresoj kaj detalan priskribon de la kongreso, ilustritan per multaj kongresaj bildoj.—Ĝi estos presita sur belega kreta papero, lukse bindita kaj ĝia prezo—kiu dependas de la nombro de mendoj—ne superos 4 sm. kun poŝtafranko, kondiĉe ke ĝi estu mendita ĉe la Komitato, ĉar poste, post fermo de kongresaj kalkuloj, ĝia prezo estos plialtigita.

Kongresintoj, kiuj ankoraŭ ne sendis sian fotografadon, bonvolu fari tian *senprokraste*, sendante la bildojn en vizitformato aŭ sur poŝtkarto laŭ la adreso: S-ro

Stanislaw Rudnicki, Kraków, Kopernika 17.—Nekongresanoj, kiam ili mendas la albumon, povas ankaŭ sendi la fotografadon.

Aliaj Verkoj ricevataj.—*Kantoj por miksitaj ĥoro*, muziko de J. Naujalis, op. 17: (1) Nia kampo, (2) Aŭgurado, (3) Lulkanto. Kajero II. Havebla ĉe la aŭtoro en Kovno, Rusujo. Prezo ne montrita.—*Tutmonda Jarlibro Esperantista, 1912* (korektita ĝis la de Julio, 1912), eldonita de la Centra Oficejo, Parizo. 225 paĝoj, 1 Sm. 200 afr. Enhavas informojn pri Esp-grupoj tra la tuta mondo, kaj "fundamentajn dokumentojn" pri li Oficialaj Institucioj de Esperanto.—*La artefarita "Altmontarsun"-bano*, nova kuracmetodo, de D-ro Breiger, fakkuracisto por fizikaj kuracmetodoj kaj lumterapio, 6p. afr.—*Kvin Prelegoj pri Bakterioj*, skizo pri ĝeneralaj principoj de bakteriologio en apliko, de Odo Bujwid, profesoro de Jagelona Universitato en Krakovo. 50 paĝoj, prezo 1ŝ. 1p. Interesa utiligo de Esp. por diskonigo de plej lastaj konoj pri grava fako de l' kuraca scienco, kaj samtempe trafa ilo por propagandi Esp. ĉe kuracistoj.

Alilanda Progreso.

Polujo.—Nur nun, t.e. post la unua pola esperanta kongreso nia ideo komencis plej rapide kreski en tuta Polujo. Ni ricevas sciigojn pri la movado el la provincoj. En ĉiuj ĉefurboj jam ekzistas grupoj kun la delegitoj de U.E.A. En aliaj urboj oni aŭdas raportojn pri la okazinta Oka kongreso. Mi vidis same sufiĉe multe de afiŝoj, broŝuroj, memoraĵoj el Krakova kongreso. En multaj lokaj oni anoncas pri la deziro enkonduki kursojn. Ankaŭ la pola gazetaro, kiu estis ĝis nun apatia pri nia afero, nun komencas ĝin serioze pritrakti kaj skribi bonajn artikolojn en siaj naciaj gazetoj. Oni aranĝas ekspoziciojn de esperantaĵoj kaj paroladoj. Esperanta movado ĉe ni progresis ĝis nun "kontraŭstare," sed nun oni povas vidi, ke multe da personoj en lasta tempo interesiĝas je Esperanto kaj intencas ellerni la lingvon. Por en malgranda mezuro efektiviĝi la disvastiĝon de Esperanto en Polujo kelkaj bonfarantoj decidis eldoni serion da libroj, kiuj per la sekvanta eco diferencas de aliaj eldonaĵoj: Ĉiu libro kostas tiom, kiom kostas ĝia preso. Tiu prezo ebligas al ĉiu libro la plej grandan disvastiĝon kaj la plej malmultekostan propagandon. (Sin turni: Esperanta Scienca kaj Literatura Libraro. Krakovo, Str. Retsryke 10, Austrio-Galicio. S-ro Antoni Czubyński).*

Unuvorte, ni konstatas malrapidan, sed konstantan antaŭen-iron de nia afero en Polujo. La gazetoj pli ofte skribas pri Esperanto. Ni legis bonajn artikolojn pri Esperanto en: Wolne Stowo (Libera Vorto), kies ĉefredaktoro estas nia konata samideano, Leo Belmont; en Prawda (Vero); Myst Niepodlegte (Sendependa Penso), Kurjer Polski kaj aliaj.—*Vladislav Posner*.

Nederlando.—La Holanda Pioniro publikigis fidindan statistikon pri Esperanto-grupoj en Nederlando, laŭ kiu ekzistas (en Januaro, 1913) 55 grupoj kalkulantaj 2,031 membrojn. En Septembro, 1911, la nombro de grupoj estis 36 kun proksimume 1,500 membroj; bela progreso do! Oni konsideru, ke tiu statistiko ampleksas nur la organizitan Esperantistaron, estas krom tio multe da Esperantistoj ne aliĝintaj al iu grupo. Al la listo jam povas esti aldonataj ĵus fondita klubo en Arnhem kun 37 membroj; kaj grupo de Esperantistoj Katolikaj en Breda (90 membroj), ambaŭ rezultato de propaganda parolado.—En tri urboj en la suda parto de nia lando S-ro August Pitlik el Praha faris sukcesplenajn paroladojn ilustritajn per lumbildoj, ĉeestis 100 ĝis 200 personoj, kiuj foriris plene konviktaj pri la praktika valoro de Esperanto.—Okaze de la jarkunveno de la Nederlanda Societo

* Vidu B.E., 1912, pĝ. 236.

Esperantista "La Estonto Estas Nia," la Haga grupo organizos tritagan nacia kongreson. La nuna jaro, dum kiu Nederlando memoras la 100-jaran sendependecon, kaj en kiu tre verŝajne okazos la malfermo de la Palaco por la Paco, igas nin atendi grandan alfluon de alilanduloj. Estu inter ili multege da samideanoj, por ke la movado ĉi tie ekhavu fortan antaŭenpuŝon. La okazo por ili estas unika. S-ro J. R. G. Tsbrücker, Riouwstraat 169, Hago, Nederlando, sekretario de l' organiza Komitato, volonte sendos programon kun aliĝilo al ĉiu petanto.—Y.Z.

Franclando.—I. En *Paris* la propagando neniam estis tiel forta: 100 kursoj funkciadas en urbo kaj ĉirkaŭaĵo. Multaj paroladoj propagandaj okazis dum Oktobro kaj Novembro.

En tiu urbo kvar grupoj ekzistas nun: (1) *Grupo Esperantista de Paris*; (2) *Grupo Esperantista de Montmartre, Verda Stelo*; (3) *Grupo Fundamentista la Dek-Sepa*; (4) *Grupo Fundamentista, Paris, Bastille*. Kvina grupo ĵus fondiĝis en la kvartalo *des Buttes, Chaumont en Paris*. Plie, ĵus fondiĝis: *Esperantista Komerca kaj Industria Asocio*, kies gravecon estantan kaj ĉefe estontan ĉiu komprenos. Kun tiom da kunhelpoj la "Deka" certe sukcesos.

Zamenhofa Artista Adeptaro, fondita lastan jaron, pli larĝigis sian agadkampon dum sia ĝenerala kunveno (19an de Novembro); ni memorigas, ke la celo de tiu klubo estas organizi teatrajn kaj koncertajn prezentadojn.—La 24an de Novembro okazis en Sorbonne solena disdono de premioj de la Grupo Esp. de Paris.

II. En *Amiens, Le Mans, Limoges, Bordeaux, Rosny, (Seine), Jouville le Pont (Seine)*, okazis propagandaj paroladoj.

III. En *Valence (Drôme)* ĵus fondiĝis nova grupo.

IV. En *Toulouse* okazas la 23an de Marto, 1912 (Paskotago) la nacia franca Kongreso (S.F.P.E.). Kompreneble ĉiu brita samideano estas bonvena.

Svisujo (Grizono).—La "Esperanto Klubo Davos internacia" kunvenas regule merkrede. Ĉiudusemajne okazas parolado en Esperanto pri iu interesplena fako. Dum la lasta kunveno S-ro D-ro Zool. Marchand parolis pri "Alpofloroj," montrante koloritajn bildojn. La ĉeestantaro image travivis agrablan horon de printempa kaj somera sezono en la alpregiono en mezo de ĝia floraro.

S-ro D-ro Marchand, naturscienculo kaj Subdelegito de U.E.A. por Davos, Dorf, estas preta doni al Esperantistaj studentoj, kiuj deziras fari geologiajn, botanikajn aŭ zoologiajn studojn en la Davos'a regiono modestan laborejon, uzadon de instrumentoj kaj laŭdezire fakan instruadon. Skribu por la kondiĉoj al "Internacia Naturscienca Instituto," Davos Dorf, Svisujo.

E. H. DELEGITINO, U.E.A.

Sporto provas Esperanton.

Direktoro de semajna ilustrata ĵurnalo "Sporto kaj Ludoj" (Kiev, Rusujo) decidis havigadi al si eksterlandan kronikon *ekskluzive per helpo de esperanto*.

Samideanoj.—Tuj kiam en via regiono okazis aŭ estas preparata ludmatĉo, vet-kuro, -flugo, -glito, -naĝo, -veturo, -navigo, kiam stariĝis nova rekordo, aperis interesaj opinio, ilustraĵo, statistikaĵo pri sporto,—ĝenerale ĉion, kio povas interesi sportiston—priskribu koncize kaj sendu al V. Traĉevskij, B., *Podvalnaja, 25, Kiev, Rusujo*. Se la sendaĵo, ekz. fotografiaĵo, estas ĉerpita el gazeto, oni citu ties nomon kaj daton. Konsideru la propagandan signifon de tiu fakto kaj tion, ke la plej valoraj komunikaĵoj estos rekompencataj.

Aliaj gazetoj volu represi kaj sendi al S-ro Traĉevskij, N-on., kun represita alvoko.

IX. Universala Kongreso de Esperanto en Berno (24-31 Aŭgusto, 1913).

IIa. Cirkulero.

En la unua, tre mallonga cirkulero, ni komunikis la decidon de la Konstanta Komitato de la Kongresoj, ke la Naŭa estu organizata en Berno. Depost tiu tempo la loka Organiza Komitato vige laboris. Ĉar por la tuta organizado restas nur malmultaj monatoj, estas dezirinde, ke jam de nun la Esperantistaro grandnombre sendu sian aliĝon kaj kongresan kotizon, por ke la L.O.K. konu baldaŭ la proksimuman nombron de la kongresanoj.

Malgraŭ la malfavoraj cirkonstancoj ni povas certigi, ke la festo estos grandioza, ke krom la kutima laboro la kongresanoj ĝuos multe da belaj amuzaĵoj. Inter ili estu citataj: Naciaj ludoj, bonega koncerto pri svisaj kantoj (en Esperanto kaj en svisa dialekto), iluminacio de la urbo, festeno kun orkestra koncerto sur monto Ĝurten, el kie oni ĝuas nekompareblan aspekton de la neĝa Alparo, ekskurso unutaga al la Berna Oberlando kun ĝiaj neĝmontoj kaj mirinde belaj lagoj, internacia kostumbalo, prezentadoj en teatro, kaj tre verŝajne komunaj tagmanĝoj.

Entute la L.O.K. faros sian eblon por plejeble agrablighi vian restadon en la belega Svislando.

Dum la kongreso oni ankaŭ aranĝos ekskursojn de duona, tuta tago aŭ, laŭdezire de du tagoj sur la plej belajn pintojn de nia Alparo; sed en tiuj ekskursoj povos partopreni nur po maksimume 50 personoj, kiuj disponas sanajn piedojn kaj pulmojn. Kiu deziras partopreni en tia ekskurso, volu skribi plejeble baldaŭ al la kongresa komitato. Pliposte oni komunikos detalojn pri kosto, k.t.p. Tiuj ekskursoj plejparte ne estas kostaj, ĉar per vagonaro oni atingas la piedon de la Alparo jam post unu horo. Bela Gvidlibro tra Berno kaj la Alpoj estas en preparo.

Granda Banko (Kantonalbank von Bern) kolektas de nun la kongreskotizon (6 Sm.—15 frankoj). Oni povas sendi tiun monon, al la nomita Banko, ĉu per internacia poŝtmandato, ĉu per ĉeko de la Ĉekbanko Esperantista aŭ de alia bona banko. Ĉar kelkaj oficistoj de la Kantonalbank scias Esperanton oni eventuale povas aldoni korespondadojn en nia lingvo.

Kiu frutempe aliĝos, povos ricevi loĝejon enprivata domo, laŭ tre malkara prezo. La komitato disponas jam je pli ol mil tiaj ĉambroj. Post interkonsento kun la luntaro ni starigos liston de ĉiuj ĉambroj (kun matenmanĝo) laŭ tri klasoj. La Esperantistaro estos akceptita plej ĝentile kaj trovos nur bonajn ĉambrojn.

Por la intereso de la Esperantistoj kaj la prospero de la Naŭa Kongreso ni insiste petas, ke ĉiuj kiel eble plej baldaŭ aliĝu kaj sendu sian kotizon, ĉar por la preparaj laboroj ni bezonas monon, monon, monon. Nur per mono ni povas organizi prosperan laboron kaj brilan feston.

Post nelonge eldoniĝos arta glumarko, kies riĉan uzadon ni jam nun rekomendas al ĉiuj Esperantistoj.

Post la kongreso okazos tri- aŭ kvartaga rondvojaĝo tra Svislando por viziti la plej allogajn lokojn, ekzemple Interlaken, Lucerno, Rigi, Esperanta Paradizo, Zurich, k.t.p.

Ĉiu letero kaj poŝtkarto estu sendata al la "Komitato de la Esperanto-Kongreso" en Bern.

Ĉiu mensesto estu direktata al la "Kantonalbank von Bern" en Berno.

LA DIREKTANTA KOMITATO.

Berno, en Januaro, 1913.

La Ekspozicio en Gando.

Enirante Belgujon oni rimarkas pli grandan vidoŝanĝon, ol enirante Francandon aŭ Belgujon—la kosmopolita tendenco, unutonigi la mondon, tie forestas. La pejzaĝo, la arkitekturo—ĉu eklezia, ĉu doma—la plano de la urboj, ĉio diferenciĝas; en la pli antikvaj urboj oni vidas ankoraŭ la koloron kaj gracion de nacia kostumo. Ankaŭ la historio ŝajnas ĉiufanke pri si memorigi—historio, en kiu ni angloj en preskaŭ ĉiu jarcento ludis rolon. La altaj domoj de la komercistoj, kun siaj ŝtupformaj tegmentofinoj revokas al ni la grandiozajn tagojn, kiam la Gildoj estis ankoraŭ tio, kion la Usonano nomus “viva negoca afero.” En Londono ni scias nur pri ilia potenco en “la Civito,” pri iliaj antikvaj dotoj, iliaj admirindaj lernejoj, iliaj multaj bonfaroj. Ni pensas pri la Orlaboristoj, la Fiŝvendistoj kaj la Spicistoj kaj la aliaj Civitaj Kompanioj, nur rilate al iliaj imponantaj haloj kaj luksegaj festenoj. Sed ĉi tie en Gando, kun ilia vasto rolo en la urba vivo, ilia regado super la ŝiparo kaj la doko, ilia servado pli proksimigas ilin al ni—la ponto trans la jarcentoj al la Mezepoko ne estas ja tiel longa, sed pli firma, pli efektiva. Eĉ ni mem povas pli facile rilatigi niajn vivojn al tiuj tagoj—ĉar tie la ĉirkaŭantaĵoj estas ankoraŭ mezepokaj. Pasante tra iu pordejo en ĉirkaŭklostritan placeton, ni estas jam parto de l' pasinteco; la sonorilado el la turo helpas la iluzion—la sonoraro Ganda estas pli bela eĉ ol la pli fama en Brugo.

Perdite en la fieraj fortikaĵoj de la Grafoj de Flandro, ni povas facile imagi nin revivantaj en la vigligaj romanaĵoj de l' tempo antikva. “Bras de Fer” kondukas bravan procesion de kuraĝaj kavaliroj, kies armaĵon kaŝas iliaj ondigaŭantaj blankaj manteloj. Arkpafistaro pretermarŝas—neniel nura fantaziaĵo ĉi tio, ĉar la kanton de l' pafarko oni povas ankoraŭ aŭdi en Belgujo, kie la sporto de l' arkpafado estas ankoraŭ praktikata kiel sporto reĝa. Paradprezentado sekvas, kaj ni rigardas la edziĝon de Filipo la Bona kaj Isabella de Portugalujo, aŭ denove aŭdas proklamata la naskiĝon de Johano de Gando. Karlo la Kuraĝa rakontas siajn triumfojn, la Flandra Leono flirtas ankoraŭ fiere sur la vento, ĉar ĉi tie sur ĉi tiuj ebenaj kampoj kie nun rikoltiĝas la greno, homoj iam rikoltis la Morton kaj gajnis sian Liberecon. Anglaj generaloj ludas rolon en la vive dramo de Gando—Cressy kaj Poitiers ne malproksime forestas, la granda Dukode Marlborough akiris gloron sur la batalkampoj de Flandro—eĉ la plej juna lerneja knabo aŭdis pri la granda Duko de Wellington, kaj en postaj jaroj sin regalos pri la sortoŝanĝoj de Van Artevelde, la brava bierfaristo de Gando.

En ĉiu Flandra urbo la vendeja placo ankoraŭ rememorigadas pri mezepokaj gloroj. Belaj “hotels de ville,” urbodomoj aŭ municipalaj konstruaĵoj, kiel ni malpli “nobeles” ilin nomas estas trovebaj en ĉiu. En multaj estas valoraj malnovaj pentraĵoj, maloftaj tapetoj, netakseblaj libroj—ĉar en ĉambreto en Brugo, oni memoras, Vilhelmo Caxton lernis la arton de l' presado, ĝin transportante poste al la Abatejo de Westminster. Eĉ la kanaloj rakontas sian historion—rakontas kelkfoje kun fortaodoro—ĉar la Flandrano komercadas malproksimen trans la maroj jam de multaj longaj jaroj. Antaŭ mil jaroj li provis sian tiam lernulan manon en Kimrujo—nenia granda kolonio el tio rezultis—sed en posta tempo li helpis fondi kelkajn el la plej prosperantaj industrioj en Anglujo kaj Skotujo. Ankoraŭ pli poste li esploris vastajn regionojn en Centra Ameriko, akiris vastegan kolonion posedon en Kongolando. Sin okupadas je grandaj aferoj tra la tuta mondo—fervojoj en Hinujo, tramvojoj en Kajro, minejoj en Rusujo—mirinda organizanto kaj administranto ĉie, sed ankoraŭ ne sukcesa koloniisto.

La plej proksiman someron, prezentigos unika okazo por studi la malnovan kaj la novan vivon de Belgujo—por vidi ne nur ĝiajn trezorojn de l' pasinteco, sed

The Pageant of Ghent.

There is a greater change on entering Belgium than France or Germany—the cosmopolitan tendency to make the world monotonous is absent. The scenery, the architecture—ecclesiastic or domestic—the planning of the towns—all are different; and there is still the colour and grace of a national costume in the older towns! History too seems to touch one on every side—history in which we English have played in nearly every century a part. The tall houses of the merchants with their stepped gables recall the great days when the Guilds were what the Yankee would describe as “live trading concerns.” In London we know only of their power in the city, of their venerable endowments, their admirable schools, their many charities. We think of Goldsmiths, and Fishmongers, and Grocers, and the other City Companies only in connection with their stately halls and sumptuous banquets. Here in Ghent, with their spacious place in the city life, their dominance of the shipping and the docks, they come nearer to us in their purpose—the bridge across the centuries with the Middle Ages is not so long, but firmer and more real. Even we ourselves can more readily place our own lives in touch with those days—the surroundings are still medieval. Stepping through any gateway into a cloistered enclosure, we join the past; the carillon from the belfry helps the illusion—the chimes at Ghent are even finer than the more famed one of Bruges.

Lost in the proud stronghold of the Counts of Flanders, we can well fancy ourselves back in the stirring romances of old times. “Bras de Fer” heads a brave procession of brave knights, whose armour is hidden by their flowing white cloaks. A company of archers marches by—no figure of fancy this, for the song of the bow is even now to be heard here in Belgium, where archery is still practised as sport royal. A pageant follows; we see the marriage of Philip the Good to Isabella of Portugal, or hear again the proclamation of the birth of John of Gaunt. Charles the Bold recounts his triumphs, the Lion of Flanders waves proudly still on the breeze, for here on these level fields of harvest men have reaped Death and won Freedom. English generals play their part in the pageant of Ghent—Cressy and Poitiers are not far away, the great Duke of Marlborough won fame on the fields of Flanders; the youngest school boy has heard perhaps of the great Duke of Wellington, and in later years will revel in the fortunes of Van Artevelde, the brave brewer of Ghent.

In every Flemish city the market place still recalls medieval glories. Fine “hotels de villes,” town halls, or municipal buildings, as we less nobly dub them, are to be found in each. In many of them are valuable old pictures, rare tapestries, priceless books—for it was you remember in a little chamber at Bruges that William Caxton learnt the art of printing, and brought it to Westminster Abbey. Even the canals tell their story, tell it with powerful perfume occasionally, for the Fleming has traded far across the seas for many a long year. A thousand years ago he tried his prentice hand on Wales—no great colony came of it—but in later years he helped to found some of the most flourishing industries in England and Scotland. Later still he has explored large tracts of Central America, acquired a vast colonial possession in the Congo. Busied himself with great affairs all over the world—railways in China, tramways in Cairo, mines in Russia—a wonderful organiser and administrator everywhere, but not as yet a successful colonist.

Next summer will come a unique opportunity of studying both the old and the new life of Belgium—seeing not only its treasures of the past, but its activities to-day.

ankaŭ ĝian agadon hodiaŭan. En Gando okazos granda Internacia Ekspozicio, kiu prezentos belan elmontron de l' ĉefaj industrioj de l' Kontinento—inter ili la niaj—mejlajn da floroj, mirindaĵojn de pentrista kaj skulptista lerteco, ĉiujn plej lastajn vantaĵojn de l' plezuro kaj la plej novajn eltrovojn por sporto kaj amuziĝado. Unu el la plej bonaj manieroj pasigi parton de la somera libertempo estos enmeti Gandon sur la programon kaj fari el ĝiaj allogoj parton de sia edukado kaj de sia plezuro. Aldonu al via preparado por la vojaĝo efikan scion de Esperanto—ĉar estas en Gando forta vigla grupo Esperantista kiu pretigas specialan akcepton kaj gajan festadon por la translimaj samideanoj (vidu malsupre)—kaj vi travivos ĉe la Belgioj tempon neforgeseblan.

Ghent is to have a great International Exhibition, and this will present a fine display of the leading industries of the Continent, including our own, miles of flowers, wonders of the painter's and sculptor's skill, all the latest vanities of pleasure, and the newest inventions in sport and recreation. One of the best ways of spending part of the long vacation will be to include Ghent in the programme, and make its attractions part of one's education and one's pleasures. Add to your preparations for the trip a working knowledge of Esperanto—for there is at Ghent a strong and wide-awake group of Esperantists, who are making ready a special welcome and a gay festival for samideanoj from across the border (see below)—and you will spend among the Belgians the time of your life.

Internacia Esperantista Semajno-Kongreso.

Gent, de la 14a. ĝis la 20a. de Aŭgusto, 1913.

2A CIRKULERO.

Al la Tutmonda Esperantistaro!—Jam pli ol 200 geesperantistoj sendis aliĝon; do ni povas certigi ke la Internacia Esperantista Semajno Kongreso havos grandan sukceson; ĉiu vera esperantisto, malgraŭ malfacilaĵo, devos nepre sin enskribi por helpi je la sukceso kaj la venko de nia movado.

Kelkaj grupoj prave pensis, ke la kotizaĵo ne sufiĉos por egaligi la elspezojn. Tial ili sendis al ni monoferojn, kiujn ni danke ricevis. Ni esperas, ke tiu ĉi ekzemplo ne restos izolita.

Loĝado: La organiza komitato starigis komisiitaron de loĝado, kiu enregistros la lueblajn ĉambrojn. La esperantistoj, kiuj deziras jam mendi ĉambrojn, nur por kelkaj tagoj, bonvolu skribi al la Direktorino de la loĝada komitato, F-ino R. Schepens, Karel Lodewijk Diercksstraat, 14. Gent.—1e, Kiun tagon ili alvenos; 2e, La daŭron de la ĉeestado; 3e, La maksimuman prezon, kiun ili deziras pagi; 4e, La apartajn dezirojn pri vivado, nombro de ĉambroj, k.t.p. La komitato tuj klopodos ĉiujn mendantojn plej bone kontentigi.

Eldonaĵoj: Ĉiuj aliĝintoj, kiuj sendis frs. 2.50=Sm. 1,000 kiel simplan kotizaĵon, ricevos dum sia ĉeestado, diversajn kartojn, enirkarton en la Universala Ekspozicio, enirkartojn por la festoj, kunvenoj, paroladoj, detalajn programojn, luksan ilustritan kongreslibron, k.t.p.

La kongreslibro konsistas el: Historio de Esperanto en Belgujo, detalaj programoj, plena nomaro de la kongresanoj, gvidlibro por la vizito de Gent, planoj kaj ilustraĵoj, priskribo de la Genta Universala kaj Internacia Ekspozicio kun ilustraĵoj, k.t.p.

Ni eldonos reklamglumarkojn pri la Esperantista Semajno-Kongreso: Ili kostas por 100 ekzempleroj en unu koverto, fr. 1.00=Sm 0.400.

Oni bonvolu ilin mendi, kaj aldoni la monon al la mendo, ĉu poŝtmandate, ĉu en respondkuponoj, skribante al S-ro ARTHUR VERMANDEL, *Borgerhoutschestraat, 72, Antwerpen.*

—Serio el 12 belaj kolorigitaj poŝtkartoj, kun vidaĵoj de la Ekspozicio (nura oficiala eldono) prezo fr. 0.50=Sm. 0,200 (poŝtelspezoj plie), mendebla ĉe la sama adreso.

En la Marta numero de *Belga Esperantisto* ni publikigos la unuan nomaron de la jam aliĝintaj kongresanoj, kune kun pli precizaj informoj pri niaj agadoj.

La Organiza Komitato.—S-roj ALBERT MAERTENS, Honora Prezidanto; M. SEBRUYNS, Prezidanto; ARTH. VERMANDEL, W. ERNST, O. DE BRUYCKER, Vic-prezidantoj; H. PETIAU, Sekretario; VAN CLEEMPUT, Help-Sekretario; J. FOUQUET, Kasisto; J. BARBE-DE KNEEF, Help-kasisto; F-ino R. SCHEPENS, Direktorino de la Loĝada Komitato.

Idilio Marborda.

Kaptile tre ĝoje
La fiŝojn li foje
El akvo profunda eltiras;
Grandulon kaptante
Li kantas dancante,
Kaj sian lertecon admiras.

Sed ofte skvamulo
Montriĝas trompulo,
Kaj prenas *ne* la logaĵon:
Kvazaŭe ĝi diras—
“Mi ja ne sopiras
La ruze faritan manĝaĵon.”

Jen fine fiseĝo!
Kun apetitego
Nun ĉirkaŭ la hoko ĝi glitas;
Ho! jam lia koro
Pleniĝas je gloro,—
Jam mense la gadon li fritas!

Sed — sorto malbona!
La besto fripona
Fornaĝas kun vosta flirtado;
La hok' englutita,—
Fadeno rompita,—
Nur restas ĉe li—blasfemado!

J. D. SIMPSON, F.B.E.A., Montrose.

Artefarita Lingvo.

Neniu ekzistanta lingvo estas tiel simpla kaj facile lernebla, kiel artefarita lingvo povas esti. Ni ne trovas niajn plej bonajn laborilojn en la naturo, pretajn por niaj manoj; ilin ni devas elpensi kaj fari; kaj tiel ankaŭ estas, pri la plej bona instrumento por la esprimado de niaj pensoj. Sekvi la malvolviĝadon kaj rilatojn de natura lingvo estas esploro interesplena: ĝi estos neniel malhelpata de ia ĝenerala alprenado de lingvo internacia artefarita. Estas loko kaj utilo por ambaŭ. La herbejo kaj la dense plektita arbaro havas pli da beleco, kaj pli da intereso por la naturisto, ol niaj kampoj kaj dornobariloj kaj plantejoj. Sed la utileco ankaŭ postulis sian parton de l' tera supraĵo. Tiel ankaŭ iu artefarita orda lingvo povas, por la bono de l' homaro, okupi lokon apud la mortintaj kaj vivantaj lingvoj, el kies libera kreskado rezultis tiaj malsimplaĵoj kaj senregulaĵoj, ke ili fariĝis ne nur malfacile lerneblaj, sed neperfektaĵoj instrumentoj por sia ĉefa celo.

Pri la Belgoj.

Originale verkita de Belgo.

Belglando estas granda je 29,500 kvadrataj kilometroj. La norda parto estas ebena; la meza parto iom post iom montetiĝas suden; kaj oni povas konsideri la sudorientan parton plataĵo 200-600 metrojn alta, kie la riveroj entranĉis profundajn kaj pitoreskajn valojn.

Pro ĝiaj riĉaĵoj naturaj, tiu lando estas tre loĝata. 7,500,000 homoj (po 252 loĝantoj en kmr.) vivas en 2,629 komunumoj, inter kiuj estas proksimume cento da urboj. Bruselo, Antverpeno, Gando kaj Lieĝo estas la kvar grandaj urboj de la lando.

Estas du rasoj en Belgujo. La Flandroj, de Germana deveno, loĝas en la norda duono. Bruselo kuŝas en la Flandra regiono; la lingva limo pasas ĉe Waterloo, kiu estas je 15 kilometroj sude el Bruselo. La popolo Brusela estas nepre Flandra, sed la loĝantaro ŝatas multe paroli france, ne ĉiam ĝuste! sed tamen france.

La Flandroj prilaboras precipe la teron. Ili kulturas grenojn, terpomojn, linon, tabakon, furaĝajn kreskaĵojn. La tero estas fruktodona, sed nur pro la senĉesa kaj obstina laboro de la kamparanoj. Estas multe da mizero en tiuj regionoj. Multaj terlaboristoj penadas aĉeti peceton da tero. Kiam post multaj jaroj da penegoj, da suferoj, da seniĝoj ĉiuspecaj, ili fine posedas bieneton tiom deziritan, tiam ili uzas obstine la restaĵon de siaj fortoj. Kiel rekompenco de sia laboro, ili ricevas apenaŭ la tagan panon, kaj eĉ tio ni estas certa! Pri tio oni ne devas miri, ĉar, por tuta scio, la kamparano havas nur la praktikon, kaj en tiu ĉi okazo, la praktiko signifas kutimon neklarigitan. Li estas, plej ofte, neinstruita, aŭ preskaŭ tia. Li tute nescias la terlaboran sciencon. De kelkaj jaroj la Belga registaro provis helpi la terlaboristojn, ilin instruante per dimanĉaj kursoj pri la terkulturo kaj ĥemiaj sterkoj. Tamen oni daŭrigas uzi multe la naturajn sterkojn multekostajn kaj tra malhelpoj nevenkeblaj la malgravaj kamparanoj kontraŭbatalas malsukcesante la "grandajn" terkulturistojn.

La Flandroj estas preskaŭ ĉiuj katolikoj, kun la escepto, kompreneble, de la grandaj urboj, kie estas multaj liberaluloj kaj socialistoj.

Oni diras, ke la Flandroj estas avaraj, sed ili estas tiel, preskaŭ ĉiam, pro neceseco. La Valonoj ankaŭ estas avaraj, eĉ pli ol la Flandroj, kaj ili estas tiel pro karaktero. La Flandro celas nur pecon da tero kaj flankelasas la ceteron. La Valono celas esti "iu" per mono, per propraĵo, per *manieroj*. Li vestas sin same kiel la urbanoj. En dimanĉo li portas ĉapelon, dum la Flandro portas ĉapeton kun ŝirmileto. La Flandrino, eĉ sufiĉe riĉa,

daŭrigas porti kufon, tre belan kaj tre zorgitan, sed kiu konservas la vilaĝaninan karakteron. La Valonino, male, portas la virinĉapelon, kiel la urbaninoj, kaj tion, kelkafoje, je ridinda maniero. La Valonoj havas vestguston tre karakterizan: ili multe ŝatas porti funebrajn vestaĵojn. Pro la morto de la malpleja parenco ili vestas sin per krepo kaj nigraj ŝtofoj. Ili diras, ke la Flandroj ne havas koron, ĉar ili ne vestas sin funebre, kelkafoje, eĉ je propra onklo! kaj tio estas certe vera. La Flandroj, siavice, diras ke la Valono vestas sin funebre pro la morto de sia hundo.

Kiel ĉiuj Latinoj, la Valonoj estas pli parolemaj, pli servemaj kaj pli entreprenemaj, ol iliaj nordaj samlandanoj. Ĉar ili estas kunigitaj multnombro en industriaj vilaĝoj, ĉar ili suferas kune, en fabrikejoj, en karbominoj, en ŝtonminoj, pro tio estas multaj socialistoj inter ili, en la industria regiono Mons—Charleroi—Namur—Liège.

Suden de la riveroj Sambre kaj Meuse, la karbominoj kaj fabrikejoj malaperas, la naturo montriĝas bela, eĉ ofte belega. La loĝanto tie ĉi laboras pacience la malriĉan teron, kiu kovras la ŝtonegon. Li penadas mizere. Sed for el la urbo, li ne konas la malamikan deziremecon, li estas bonkora kaj profunde kredanta.

La lando enhavas, tie ĉi, la belajn valojn de la riveroj Semois, Ourthe, Amblève kaj Vesdre. En la vilaĝo Han estas la fama groto, tiom konata, kavigita de la akvo de la rivero Lesse en la kalkŝtonoj. Bedaŭrinde oni vizitas ĝin multope kaj pro tio la impresoj estas multe falsigitaj. Vizitante ĝin kvar- aŭ kvinope, tiam la impresoj estus pli naturaj, pli korpremanta sub tiuj strangaj, timigantaj arkaĵoj, disfaloj, laboro de la jarcentoj.

Belglando estis regata ĝis la 1830a de fremdaj estroj. Francoj, Germanoj, Hispanoj, Aŭstrianoj, Holandanoj, vice okupis kaj regis nian landon. Pro tio nia loĝantaro estas tiom miksitaj, kaj oni trovas ĉe nia popolo ĉiujn malbonajn ecojn de niaj antaŭaj estroj. Mi skribas "malbonajn ecojn" ĉar ne forgesu, ke tiuj fremduloj, kiuj lasis tie ĉi postsignojn, (tio estas idoj) estis soldatoj, kaj ne la virtoj estis la karakterizo de la militantoj el la pasintaj jarcentoj! Estas ankaŭ eble, ke la senkuraĝeco de nia popolo estas hereda postsigno de la anima stato de niaj geavoj, kiuj estis dum longaj tempoj senkuraĝigitaj de la malbonegoj militaj.

Nia popolo ŝatas multe la ludon. La ludkartoj, la ludkuboj, la kegloj, la pilko ricevas sukceson. La elekto de la ludoj montras ofte la rasan karakteron. La vigla Valono elektis la pilkludon, kiun li ŝatas super ĉio (tio ĉi, kompreneble, en la industria regiono precipe). La peza terlaboristo Flandra elektis ludon

nomatan: bulludo, en kiu oni malrapide rulas flankplatigitan bulon. Kaj dum la Valona pilkludanto kuras, saltas kaj krias, la Flandra bulludanto sekvas silente, paŝo post paŝo, la bulon kiun li ĵus rulis sur la ebena ludkampoj.

Dum la vintro oni daŭrigas ludi, kaj ĉiam laŭ sia karaktero. En Flandra trinkejo, sur la ruĝaj kaheloj oni ludas rulante, al cirkla centro, duonan sferon. En Valona regiono oni ludas bilardon naŭtruan aŭ eĉ tripilkan. Ĉu tio ne estas kiel en la urbo?

La veto pri ĉevalaj kuradoj estas urba amuziĝo. En la Valona kamparo oni vetas pri kolomboj. Tamen de kelkaj jaroj la "kolombuludo" eniris Flandrujon ankaŭ.

En la tuta lando ekzistas kutimaj ludoj, en kiuj oni suferigas la bestojn je indigniga maniero; inter la plej malgravaj estas la kokbataloj kaj la fringaj konkursoj. En tiuj lastaj, oni kalkulas kiom da fojoj kantas blindigitaj fringoj. La venkanto estas... la malspritulo, kies birdo kantis plej ofte!!

La arkpafado estas ankoraŭ multe ŝatata de la Flandraj vilaĝanoj. Tamen la junularo de la tuta lando bezonas pli energian rimedon elspezi sian troan energion. Tial unuj partoprenas bicikletajn kuradojn dum la aliaj ludas per piedpilkegoj.

Ĉiuj ludantoj devas, kompreneble, kunveni en trinkejo, kaj tie oni trinkas. Kiam oni gajnis monon, oni trinkas pro tio. Kiam oni malgajnis, oni trinkas por forgesi, kaj en ambaŭ okazoj, fine, oni drinkas. La trinkejoj ne mankas. Mi demandis iam svedan samideanon vizitantan nian landon: "Kion vi juĝas plej miriganta en Belgando, Sinjoro L.?"—"La eksterordinara nombro da trinkejoj," estis la respondo.

Oni komprenas do facile, ke la bierfarado estas grava industrio en Belgando. Multaj komunumoj havas specialan bieron. Bornhem, Hougaerde, Aalst, Diest, Leuven, estas ĉiuj Flandraj lokoj. En Valona lando, kvankam la "biero de l' sezono" estas bongusta, tamen ĝi ne estas karakteriza je ia loko. La Valonaj bienhavantoj havas ofte "bonan kelon," tio signifas, ke ili havas bonan maljunan vinon, precipe Francan vinon de Bordeaux kaj Bourgogne.

"Kiam du Belgoj estas kunvenintaj, ili formas societon," diris iu. Estas preskaŭ vere. Belgujo estas la lando de la societoj. Preskaŭ ĉiu vilaĝo havas muzikan societon, kelkafoje eĉ du: katolika kaj liberala, aŭ socialista. La gloro de tiuj muzikaj societoj estas la standardo, kies supro estas ĉirkaŭita per konkursaj medaloj. Kiam la societo forlasas la vilaĝon por iri urban konkurson, tiam ofte la edzinoj kaj geparencoj de la societanoj kunvojaĝas, dezirante ankaŭ "iri la grandan urbon."

La urbaj societoj (el Antverpeno, Mehleno,

Namur, ekzemple) havas, kompreneble, pli artan celon. Sed ne kredu, ke tiu arta sento estas ĉiam nur muzika. Tiuj societoj partoprenas, konkurse, karnavalajn festojn aŭ sekvantarojn, kie estas montrataj samtempe artgusto kaj spriteco. La elspezoj estas plej ofte ebligataj per gravaj donacoj de iu aŭ alia riĉa societano, kiu, per sia malavareco, ebligas rememorigi la famajn artsocietojn de la XVIa jarcento.

En Bruselo estas muziksocietoj de fervojaj oficistoj, de tramveturilaj oficistoj, de panejfirmaj laboristoj; estas societoj multaj de reciproka helpo; estas ŝparsocietoj, kies malbono estas, havi ĝian kunvenejon en trinkejo kaj kies regularo estas ofte vera trompo por la malriĉuloj. Ekzistas societoj de malnovaj soldatoj, de malnovaj lernantoj el popolaj lernejoj, k.t.p. Ĉu mi devas skribi, ke estas multaj politikaj societoj?!!

La ŝercema Brusela popolo kreis societojn de...majskarabaj ĉasantoj!... La societano estas vestita soldate, havas pafilon kaj glavon lignajn kaj iras, en la unua dimanĉo maja, kun oficiroj (!!), rajdanta estro, standardo kaj muziko al S-ta Ĵob', vilaĝo sude el Bruselo. Tie la ĉasantoj skuas kelkajn arbojn, faligas majskarabojn, sed precipe manĝas, trinkas kaj drinkas.

Ĉu vi konas la pipklubojn? Tre interesaj! Juĝu: oni kunvenas por ekzerci sin je la pipfumado. Tutsimilaj pipoj estas plenigitaj per egala kvanto da tabako. Oni ekbruligas ilin ĉe la sama momento, kaj la gajnonto estos tiu, kiu, ne reekbruliginte, fumos plej longatempe.

Se la Bruselanoj estas ŝercemaj, la Antverpenanoj deziras montri sian riĉecon. Rigardu do, en dimanĉo, la popolanojn. Kiom da oraj juveloj ili havas! Ĉu ili ne estas loĝantoj de la plej riĉa urbo Belga? Ili gajnas sufiĉe por aĉeti tiujn oraĵojn. Kaj la Antverpenanoj ŝajnas opinii, ke kiam oni ne havas oran poŝhorloĝon kun ora ĉeno, kaj oran kravatpinglon, oni povas nur esti tute malgrava homo, speco de mizerulo. Cetere la urbaj ĉerkveturiloj tute orumitaj estas modeloj de bongusto kaj montras evidente, eĉ al la plej malbone vidantaj fremduloj, ke Antverpeno estas efektive tre riĉa urbo.

Jam de 28 jaroj la nuna registaro estras la landon. La lastaj balotoj estis eĉ sukceso por la regantoj. La plej multo el la loĝantaro aprobas do ilin (tio ĉi ne estas certa kaj ŝajnas deveni nur el la balotsistemo). Aldonu, ke la vivado estas multe malpli kosta, ol en najbaraj landoj, kvankam ĉiuj prezoj rapide pligrandiĝas. La Belgoj rajtas do esti feliĉaj, vivi kontentaj, ĉu ne? Nu, tute ne!

La Flandroj koleras, ĉar oni uzas tro la

Franca lingvon en ilia regiono. Ilin provas kontingigi la registaro. Oni metas ĉie surskribojn dulingvajn. Tial la fremduloj vidas, kun miro, sur ŝtata konstruaĵo, tielaĵojn: "Gendarmerie nationale" en Franca lingvo, kaj sub tio, Flandre: "Nationale gendarmerie"!

La Valonoj protestas kontraŭ tiu superemeco de la Flandroj. Malsaĝuloj proponas eĉ la malkunigon administracian de la lando!

Anstataŭ agi, bone kaj rapide, kontraŭ la danĝero, kiu minacas nian sendependecon, la parlamentanoj paroladas kaj diskutadas pri ĉiuspecaj aferoj politikaj. Kaj la popolo naive kredas, ke oni zorgas pri ĝi!

La "lando de la blinduloj" de Wells ne estas nur en sudameriko!...—F.V.

Travivaĵoj de R. Sharpe el Torquay.

Se kelkaj skotaj samideaninoj ne estus petintaj, ke mi verku biografeton legotan en ilia societo, mi neniam kuraĝus preni sur min tian respondecon. Nur tro bone mi konscias, ke miaj personaj travivaĵoj neniel povos interesi la ĝeneralan publikon; ĝi povus interesi parencon aŭ amikaron! Sed, kio estas samideanaro krom parenkaro? Ĉu ni ne estas granda rondo familia? Ĉu mia unua vizito al skota kongreso kaj postaj vizitoj al Edinburgo kaj Glasgovo ne konsciigis min, ke en Norda Britujo mi posedas pli-malpli 600 gefratojn, dank' al nia kara Majstro, kiu donacis al ni la belan lingvon Esperanto? Ĉu al vi, kiuj tiel bele elparolas nian karan lingvon, kiuj ĉiam elparolas la literon "R" kaj neniam diras *daŭmaŭ* anstataŭ *domo*, mi ion povas rifuzi? Certe ne, kaj des pli, ke la verkado estas por mi bezona ekzercado; mi ankoraŭ ne estas perfekta, bezonas multon lerni, sed tamen mi kiom eble penas eviti nezamenhofajn vortojn kaj esprimojn; mi evitos la troan uzadon de la prepozicio "ĉe" anstataŭ "en," kompreneble mi neniam uzos akuzativon post "ĉe." Estas bedaŭrinde, ke multaj ne komprenas, ke se ili laŭvorte tradukas, la saman rajton havas ankaŭ aliaj, kaj ne imitante la modelon de la elpensinto de la lingvo, ili naskas nur konfuzon. Kion pensos pri ni la francoj, se ni dirus "mi aĉetis pomojn 'ĉe' ses pencoj por ĉiu funto," anstataŭ "po"? Kiel ni scias, ke la franca esprimo "Mi iros ĉe vin" ne signifas "I will go at you"? Kion ni diros se la angloj tradukus "je demeure à Paris" per "I live to Paris" aŭ la Germanoj tradukus "Ich reise nach Dresden" per "Mi veturas post Dresdenon"? Ni donu al la vorto "ĉe" la intencitan de D-ro Zamenhof signifon, kiu ne estas tiu de direkto; ni ne naciigu Esperanton, sed lernu kaj propagandu la internacian lingvon! Mi petas, ke vi, karaj amikoj, kritiku laŭ via bontrovo mian "ekzercon," kaj atenti-

gante min pri eraroj, helpu min plibonigi mian scion. Mi ne intencas priskribi urbojn nek vidindaĵojn, sed limigas min per okazintaj faktoj, alie mi nur tedus vin; eble sen tio mi ankaŭ tedos vin, kaj en tia okazo mi konsilas, ke vi lasu la legadon, kaj prenu la "45 Respondoj de Zamenhof," kiu estas tre instrua libro, kiun devus posedi ĉiu sincera Esperantisto. Troviĝas en la *Oficiala Gazeto* 13 pluaj respondoj de Zamenhof,* kiujn vi povos, kiel faris mi, kopii kaj enŝovi en la broŝuron.

KAJ NUN AL NIA TASKO!

Mi naskiĝis en Parizo la 31an de Decembro, 1844. Mia patro estis anglo, mia avo flanke de la patrino estis skoto el Rusujo, la avino germanino el Frankfurto s/Majno, kaj mia patrino, kiu venis al Parizo kiel infano, kvankam brita regnanino, ĉiam konsideris sin francino. Kompreneble, mi unue lernis la francan lingvon kaj iom da germana, kiun ĉiam paroladis la avino.

En la komenco mia patro estis oficisto en la firmo Rotschild en Parizo, sed poste li kaj svisa sinjoro starigis sian propran negocon. En la jaro de la revolucio, 1848, la sviso forkuris kun la mono, kaj la patro decidis konduki la familion al Anglujo, t.e. la patrino, fratineto kaj mi, lasis nin tie kaj veturis Norvegujon, laŭ konsilo de sia bofrato, edzo de filino de la brita ĝenerala konsulo en Kristiano, la ĉefurbo de Norvegujo. Post 18 monatoj mia patro venigis nin al Norvegujo per velŝipo "Minerva," kapitano Mulvad. Unue ni havis malbelan veteron, poste mankis la vento, tiel, ke nur post 3 semajnoj ni alvenis al Frederikstad, kie ni restis tri tagojn ĉe la kapitano atendante vaporŝipeton, kiu devis nin konduki al la ĉefurbo, kie nin atendis mia patro. Nun mi havis 4½ jarojn, parolis la francan, anglan, kaj iomete la germanan lingvojn, kaj post unu jaro mi estis sendita al lernejo, ĉar mi sufiĉe bone parolis la norvegan lingvon. Mi restis en Kristiano 12 jarojn, kaj en tiu tempo mi ankaŭ gramatike lernis miajn 4 lingvojn, kaj bone posedante la norvegan, mi tre facile akiris la danan kaj svedan, kiuj estas tre similaj; fakte, la dana kaj norvega estis en tiu tempo la samaj sed malsame elparolataj; hodiaŭ ili estas ankaŭ malsame skribataj. Mi rakontas al vi pri la lingvoj nur pro tio, ke mi tiom skribis kaj parolis pri la elparolado de Esperanto.

Kiel juna knabo mi vizitis foje cirkon, kaj tiel entuziasmiĝis pri la akrobatoj, ke mi nepre volis fariĝi unu el ili. Unu tagon, kiam mi min banis ĉe la rokoj, venis kun 4 blankaj dresitaj pudeloj sin bani Shelton, la cirka klaŭno. Mi rekonis lin, alparolis, kaj poste revenis kun li al hipodromo, kie li devis ekzer-

* Jam ricevebla en formo de aparta libro "Lingvaj Respondoj (Nova serio)," 9p.

cadi; mi penis imiti lin (mi jam sciis la gimnastikon, bone naĝis, glitumis, ŝkikuris, k. t. p.) kaj post kelkaj vizitoj, kaj ekzercado en la gimnastikejo, mi fine akiris la eblecon marŝi sur la manplatoj kaj eĉ fari saltomortalan. Sed nur tiam mi rakontis mian ĝisnunan sekreton al miaj gepatroj, kiuj ridetis kaj nenion plu. Sed kiam foje reveninte de la cirko mi rakontis, ke por la unua fojo mi rajdis stare sur ĉevalo, kaj intencis fariĝi cirkorajdisto kaj edziĝi je bela rajdistino (mi havis 10 jarojn!), tiam ŝajnis al la patrino, ke la afero pri bofilino estas iom pripensinda, sed ŝi ne multe diris. La obuso eksplodis nur, kiam unu vesperon mi volis surprizi gastojn, kiuj venis vespermanĝi kun ni. Mi eniris mian ĉambron, senvestiĝis, kaj surmetis triangulan banpantalono ruĝan, nenion plu. Tiel akrobate vestite (laŭ mia opinio) mi subite ensaltis la salonon, faris saltomortalan, kaj komencis marŝi sur la manplatoj kapomalsupre. Antaŭ ol mi povis diri "Jakobo Robinsono" (angla esprimo), mi sentis min ĉirkaŭprenata je la kruroj kaj de mia bona patro forportata el la ĉambro. Kiom mi sopiris dikajn vintrajn vestojn kaj precipe pantalonon dikegan! Eble vi mem divenos kio okazis, do ne estos necese klarigi; sufiĉas, ke mi tute forgesis la rajdistinon, kaj ankaŭ poste uzadis banpantalonon nur en la maro, sed ne en societo. La reston de la vespero mi pasigis en la lito, ĉar efektive mi ne kapablis sidi sur seĝo. En tiu tempo oni ne posedis kodakojn, alie eble mia patro estus min kodakinta kaj pendiginta la fotografiaĵon sur mian muron, por ke mi ne forgesu. Sed tamen, sen tio mi bone memoras la "ŝnuregfinajon" per kiu la patro pentris tiajn belajn ruĝajn strekojn sur mian delikatan haŭton. Se mi estus posedinta tuj-surmeteban dikan pantalonon, volonte mi donus £50 (*elparolate* funtojn sterlingajn laŭ Zamenhof) por ĝi.

Unu el miaj plej interesaj travivaĵoj mi priskribis en la *British Esperantist*, Decembro, 1911, paĝoj 224-225. Mi ne bezonas nun ripeti, ĉiu povos ĝin legi, se li deziras.

Pri miaj knabaj tagoj en Norvegujo mi ne volas multe paroli, ĉar mi timas, ke mi ne tedu vin (*lest I should*). Mi estis lerta knabo, sed ne laborema, mi havis bonegan memoron, bedaŭrinde mi nun ne havas.

Post la granda brulado en 1857 ni transloĝiĝis sur la kamparon apud la maro, kie mia patro posedis grandan farmbienon; nia domo estis malproksime de la urbo kaj lernejo je 6 anglaj mejloj. Kvankam mia patro ne deziris vidi min kiel cirkorajdiston, tamen li tre deziris, ke mi fariĝu forta, kaj donis al mi ĉiutage duoneŝilingon (t. e. = 6d) kiam mi piediris al la urbo kaj ne veturis. Ankaŭ al mi li donacis du boatojn, kaj kiam mi fariĝis iom pli sperta, kelkfoje ni veturis per velboato al la

urbo, kaj mi gvidadis la boaton kaj atentis la velojn. Dum mia libertempo mi ĉasis anasojn kaj ofte restadis for la tutan tagon, kaj eĉ la nokton, dormante sur insuleto. Mi ĉiam amis la ekzercadon, faris longajn piediradojn, precipe al la intermontaj riveroj por fiŝkapti per artefaritaj muŝoj; tion mi ŝatis eĉ pli ol la ĉason, kaj por fariĝi sperta fiŝkaptisto, mi ofte ekzercadis hejme per stango kaj ŝnureto, celante naĝantan korkon. Foje mi fiŝkaptis sur lago malproksima de la farmbieno je 20 mejloj, granda fiŝo subite fortiris el mia mano la stangon, mi tuj ĵetis min en la lagon, savis la stangon, donis al mia patro, kaj senhelpe per akrobata movado ree eniris la boaton. La fiŝon mi fine kaptis kaj poste ni remis teren, kaj albordigis la boaton ĉe la elfluo de rivero. Mi senvestiĝis, etendis sur ŝtonegoj miajn vestojn, por ke la suno ilin sekigu, kaj preninte la fiŝstangon mi promenis laŭlonge de la rivero, kelkfoje ĝiskokse en la akvo celante kaptadon. Post sufiĉe longa penado prosperis al mi alkroĉigi al alloga muŝhoko belan truton, kiu forte batalis almenaŭ duonhoron, antaŭ ol kapitulaci. Post du horoj mi revenis al la boato kaj trovis miajn vestojn sekaj.

Kvankam ni troviĝis nur 14 mejlojn de la ĉefurbo, tamen la kamparanoj en la kabano, en kiu ni loĝis, neniam antaŭe vidis homon naĝantan, eĉ ne sciis, ke homo povas naĝi. La akvo en la lago estas terure malvarma, kaj pro tio nur frenezuloj kiel britoj sin banas en ĝi. Kiam do frumatene mia patro kaj mi leviĝis kaj malmulte vestitaj eliris kun bantukoj, Ole, la dommastro, lia edzino kaj la servistino (gardistino de brutaro), kiuj ĉiuj dormis en la sama ĉambro, venis post ni por malkovri nian intencon (la kamparanoj estas tre scivolaj). Ni malsupreniris longan deklivon, suprenrampis grandan granitan ŝtonegon, demetis la solan vestaĵon, kiun ni surhavis, kaj saltis en la lagon. Tion vidinte, la gekamparanoj levis supren la manojn, kaj komencis kriegi, pensante, ke ni volas memmortiĝi, sed kiam ili vidis, ke ni naĝas kiel la fiŝoj aŭ, se vi preferas, kiel cignoj, ili rigardis nin kiel supernaturajn kreitaĵojn! En la kamparaj kabanoj troviĝas ofte nur unu ĉambro, kaj foje dormis en la sama ĉambro, krom la mastro kaj lia edzino en *lito*, sur pinbranĉoj en unu angulo mia patro, amiko kaj mi, en alia angulo, ankaŭ sur pinbranĉoj, kvar turistoj, kaj fine, en skatoloj pendantaj de la plafono, tri infanoj! Alian fojon, ne trovante lokon, amiko kaj mi devis dormi en unuĉambra dometo, sufiĉe granda por brutgardistino, kiu kuŝis en liteto, kaj sur la planko apud ŝi sur pinbranĉoj, kuŝis ni. Kvankam la servistino neniam estus tion permesinta al kamparano, ŝi tute sin ne okupis pri urbanoj, kaj ni ankaŭ ne pri ŝi.

(*Daŭrigota*).

The British Esperanto Association (Incorporated).

Registered Office:

MUSEUM STATION BUILDINGS,
133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

Annual Circular.

Notice is hereby given that the Ninth Annual General Meeting (seventh since incorporation) of the British Esperanto Association (Incorporated) will be held on Monday, May 12, 1913, at 9 a.m., at the Town Hall, Eastbourne.

AGENDA.

- (a). Elect Scrutineers of Ballot Lists.
- (b). Receive the Annual Report of the Council.
- (c). Receive the Annual Statement of Accounts and Balance Sheet.
- (d). Elect one or more Auditors for the ensuing year.
- (e). Receive Report as to Guarantee Fund for the year 1912.
- (f). Consider as to place for holding the next Annual General Meeting.
- (g). Receive the announcement of the result of the ballot for Officers and Council.
- (h). Consider, and if necessary take action, with reference to any business or motion of which due notice may have been given, or which the majority of those present and entitled to vote may determine to entertain, not being inconsistent with the Memorandum and Articles of Association.

Notice is also hereby given that the first meeting of the new Council will be held at the conclusion of the said General Meeting, at the same place, for the appointment of Sub-Committees and routine business.

The financial year commenced on January 1, 1913, upon which date Membership and Fellowship subscriptions and affiliation fees became due.

Ballot Lists, with envelopes for return, are enclosed with THE BRITISH ESPERANTIST, sent to Fellows and Members. Ballot Lists are also being sent to Group Secretaries for distribution amongst their Delegates. The latest date for the return of the Ballot Lists is May 1, 1913.

The following is a list of the present Council:—

President—

H. BOLINGBROKE MUDIE.

Vice-Presidents—

CLARENCE BICKNELL, F.B.E.A.
GEORGE J. COX, F.B.E.A.
H. F. HÖVELER.
MISS E. A. LAWRENCE.
HARRISON HILL.
JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D.
REV. J. C. RUST, M.A.
RIGHT HON. SIR THOMAS VEZEY STRONG, K.C.V.O.
J. M. WARDEN, F.F.A.

Hon. Treasurer—

BERTRAM CHATTERTON, A.M.I.C.E.

Special Councillors—

*A. J. ADAMS.
REV. J. BEVERIDGE, B.D.
*CLARENCE BICKNELL.
G. DOUGLAS BUCHANAN.
*W. B. CURRIE.
JAMES FORD.
*W. M. PAGE.
*MISS AD. SCHAFER.
RICHARD SHARPE.
ANDREW WILSON.

Ordinary Councillors—

M. C. BUTLER, L.R.A.M.
COLONEL W.A. GALE.
B. E. LONG, B.A.
F. L. G. MARECHAL, B.A.
J. C. FLÜGEL, B.A.
*PHILIP KALISKY.
*ANDREW WILSON, F.B.E.A.
*ARCHIBALD SHARP, B.Sc.
*RHODES MARRIOTT, F.B.E.A.
*W. E. ROLSTON, F.R.A.S.

* Retiring Councillors.

Delegate Councillors—

Battersea.—W. Phillimore, F.B.E.A.
Bedford Park.—Mrs. M. E. L. Cox.
Birmingham.—Miss M. L. Blake.
Bradford.—A. Tuke Priestman, F.B.E.A.
Brighton and Hove.—H. W. Southcombe.
Brixton.—E. W. Eagle.
Buxton.—Sydney Taylor, F.B.E.A.
Cheltenham.—J. L. Butler, B.A.
Croydon.—C. A. Fairman, F.B.E.A.
Deal.—C. E. Cowper, F.B.E.A.
Dover.—J. M. Finez.
Dublin.—C. P. Blackham, F.B.E.A.
Eastbourne.—Lieut.-Col. G. S. Robinson, F.B.E.A.
Edinburgh.—Miss A. A. Adam, Miss I. E. McIntosh, F.B.E.A., Dr. Isabella Mears, Miss Ella D. Deans, F.B.E.A., William Harvey, F.B.E.A., Robert Black.
Glasgow.—G. Douglas Buchanan, F.B.E.A., W. R. Hall, F.B.E.A.
Harrogate.—R. H. Swainson.
Hastings.—A. J. Adams, F.B.E.A.
Hebden Bridge.—Fred Gibson.
Huddersfield.—Miss J. Fielding, F.B.E.A., J. H. Fitton.
Jersey.—Miss A. G. D. Perkins.
Kettering.—A. E. Smith.
Kingston-on-Thames.—F. M. Sexton, F.B.E.A.
Leith.—James Robbie, F.B.E.A.
London (Central).—H. D. Akerman, Miss D. E. Bellamy, J. Bredall, P. J. Cameron, Miss L. S. Grant, S. A. Perkins, C. F. White.
London (Charing Cross).—C. E. Cowper, F.B.E.A.
London (East).—A. Sawyer.
London (Emmanuel).—Miss M. R. Henningsen.
London (Mildmay).—Miss C. M. Holmes.
London (Stepney).—W. T. Burden.
London (Sudorienta Stelo).—R. Holder.
London (Wood Green).—Arthur Morrow.
Manchester.—W. Bailey, F.B.E.A.
Newcastle-on-Tyne.—R. K. Learmount.
Nottingham.—F. A. Goodliffe.
Partick.—Thomas Dawson.
St. Helens.—A. Griffin, F.B.E.A.
Sheffield.—George Roome, F.B.E.A.
Shipley.—Miss Mary Parker.
Sutton.—A. Honeysett.
Tunbridge Wells.—J. A. Gill.
West Norwood.—H. F. Höveler.

H. CLEGG, Secretary.

January 20th, 1913.

Guarantors, 1913.

We have pleasure in publishing the first list of guarantors for the new year, and wish to take this early opportunity of thanking the large number of friends who have already responded. Such warm co-operation is most encouraging, and helps us to undertake our new duties with renewed energy. At the Esperanto Dinner we were able to report that three-fifths of last year's total had already been paid up, in spite of the fact that the appeal was only sent out five days previously.

Adams, A. J., Hastings £50	Fryer, Miss A., West Didsbury £20	Munro, Miss A. M., Edinburgh £10
Alexander, Dr. R. R., Kingston-on-Thames 20	Gibson, F., Todmorden 10	Nix, J. P., Eastbourne 30
Anderson, D. S., Sutton 10	Gill, J. A., Tunbridge Wells 20	O'Brien, Miss E., London 10
Bailey, H. T., London 10	Gillett, Mrs., Banbury 10	Page, W. M., Edinburgh 10
Barbor, R. C., Dublin 20	Goodliffe, F. A., Letchworth 50	Pearson, M., Sheffield 20
Barnes, C. E., Brackley 20	Gueritte, T. J., Surbiton 30	Peckover, Miss P. H., Wisbech 100
Bartholomew, Mrs. A. M., Letchworth 50	Harvey, Wm., Edinburgh 10	Phillimore, W., London 40
Bellamy, Miss D. E., Upper Norwood 50	Higgins, Miss C. M., London 10	Pitt, W., Bath 10
Beveridge, Rev. J., Dundee 10	Hill, Clement, St. Leonards 10	Pointer, Mrs. M., St. Neots 10
Bicknell, Clarence, Bordighera 250	Hipsley, F. W., Birmingham 20	Pollen, Dr. J., London 300
Blackie, J., London 20	Hollis, G. Mercer, London 100	Priestman, A. Tuke, Bradford 20
Blake, Miss M. L., London 10	Holmes, J. T., Bradford 10	Pringle, J., Edinburgh 10
Boutwood, J. J., Hastings 20	Howlett, Miss A. B., Norwich 10	Purvis, Miss D. V., London 10
Boys, Justin W., Lyme Regis 10	Inman, Miss Z. A., Halstead 10	Robertson, R., London 10
Bredall, J., Croydon 100	Jayne, E. K., Old Charlton 10	Robinson, Lt.-Col. G. S., Eastbourne 10
Buchan, Miss A. M., Shropham 10	Johnston, Dr. G. Jameson, Dublin 30	Roome, G. W., Sheffield 20
Campbell, G. W., London 20	Jones, H., Swansea 10	Ross, A. W., London 30
Chambers, Rev. C., London 10	Knowles, Mrs. C., Norwich 10	Rust, Rev. J. C., Soham 30
Chatterton, Bertram, London 100	Lawrence, Miss E. A., London 30	Senior, Rev. C. J., Buckingham 20
Clark, Rev. J. Meek, Weybridge 10	Lees, A. H., Bristol 10	Sharpe, R., Torquay 100
Clegg, H., London 50	Legge, Dr. R., Derby 20	Shaw, F. W., Didsbury 100
Coombe, J. Newton, Sheffield 20	Lely, G. P., Beckenham 10	Sultzberger, M., Croydon 30
Cox, G. J., London 10	Luce, Dr. R. H., Derby 20	Surridge, Wm. A., London 10
Craig, R. A., Shrewsbury 30	Luyken, H. A., London 20	Swanzy, Rev. T. Erskine, Lincoln 10
Currie, W. B., Burnley 10	Marriott, Rhodes, Ashton-on-Mersey 20	Tredgold, R. R., Upper Norwood 20
Dinslage, J. F., London 50	Megahy, B. P., Preston 50	Warden, J. M., Edinburgh 500
Dougall, C. S., Dollar 10	Melden, Dr. G. Pugin, Dublin 10	Way, A. G., London 10
Duckers, J. S., Wetheral 10	Millidge, E. A., London 10	Way, Miss M., London 10
Fairman, C. A., London 50	Milner, Miss M. E., Leek 10	Wilson, J., Leek 10
Finez, J. M., Dover 10	Moody, R. H., Burma 10	
Flügel, J. C., Reigate 500	Mudie, H. Bolingbroke, London 500	
	Mudie, T. R., London 50	
		Total £4,200

Council Meeting, B.E.A.

Held at the Offices of the Association on Monday, February 17, 1913, at 6.30 p.m. Mr. H. Bolingbroke Mudie in the chair. *Present*: Col. W. A. Gale, Col. G. S. Robinson, Messrs. J. Bredall, P. J. Cameron, B. Chatterton, C. E. Cowper, G. J. Cox, C. A. Fairman, A. Honeysett, B. E. Long, A. Morrow, S. A. Perkins, W. Phillimore, F. M. Sexton, Misses D. E. Bellamy, M. L. Blake, L. S. Grant, C. M. Holmes, Ad. Schafer. *In Attendance*: Messrs. E. A. Millidge, A. E. Wackrill, and the Secretary.

Affiliated Groups.—The question of the recognition of affiliated members was discussed, and the following resolution was carried:—

"That as far as possible a complete list of Affiliated Members be preserved at Headquarters, and that each such Affiliated Member be provided with some card of affiliation, etc."

Members.—The following resolution was carried:—

"That new Membership Cards of convenient size be prepared and issued to all new members forthwith."

Centra Oficejo.—A letter from General Sébert was read asking the Association to name their representatives on the "Administra Komitato." It was decided that the four members for last year, viz., Messrs. Höveler, Mudie, Pollen, and Warden should be re-appointed.

U.E.A.—It was agreed to contribute £1 to the cost of printing the leaflet *Guidfolio tra Londono*, in consideration of receiving 1,500 copies for distribution.

President's Prize.—This prize for original manuscripts was awarded to S-ro A. E. Styler, of Eastbourne, who first became acquainted with Esperanto in November, 1912, for a series of Alpine and other essays. These will be published shortly.

Year Book.—It was resolved that a Year Book, similar to that published in 1911, should be compiled in June next, and that a copy should be sent to all members.

Speech of Abdul Baha.—A proposal from Mr. W. M. Page to contribute 25s. towards the cost of reprinting Abdul Baha's speech was accepted with thanks. It was agreed to add a list of B.E.A. publications thereto.

Sub-Committees.—It was decided that at the April meeting the Council should prepare a list of members of Sub-Committees whom they would recommend to the new Council as suitable members for the Committees to be elected at the first meeting of the new Council.

Internacia Propaganda Esperantista.—Mr. Mudie reported that the Sub-Committee had not yet been able to meet the I.P.E. to discuss the proposed transfer, but stated that the Committee would meet to discuss the matter after the Council Meeting.

Taunton School.—Mr. Mudie reported that the examination had taken place, and the prizes would be distributed on March 15. In Standard II. five boys got over 300 marks out of 350. The paper included 32 lines of BRITISH ESPERANTIST small type, of considerable difficulty.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, March 17th, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m.

Fellows and Members are respectfully informed that subscriptions for the year 1913 became due on the 1st January, 1913. Those who have not yet remitted are requested to do so as early as possible. The subscriptions are:—Fellows, 10s.; Members, 5s.

In accordance with the Rule, the sending of THE BRITISH ESPERANTIST will be discontinued after 31st March to those Fellows and Members whose subscriptions are still unpaid.

H. CLEGG, Secretary.

The British Esperanto Association (Inc.).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

F. ASHBY, *Parkland Mead, Winscombe, Somerset*; Miss H. BATCHELOR, "*Secheron*," *Battery Point, Hobart, Tasmania*; J. V. CURRIE, 7, *Colinette road, Putney*; T. CURRY, 16, *Simonds terrace, Heaton, Newcastle-on-Tyne*; H. DALTON, *Police Station, Harrow-road, Paddington, London, W.*; H. G. DAVISON, *Marywell, Ralton-road, Eastbourne*; F. ELDER, 2, *Leinster-place, London, W.*; D. O. EVANS, 7, *West street, Ashburton*; Miss A. GRISENTHWAITE, 2, *Balmoral-road, Lancaster*; Mrs. G. HOLMES, *Makency, Compton-road, Winchmore Hill, N.*; J. E. HOOKHAM, 45, *Holmesdale-road, Hampton Wick*; A. H. JONES, 8, *Kemble-street, Swansea*; A. KAHN, M.A., 26, *Fairhazel Gardens, South Hampstead, London*; R. A. M. KEARNEY, 95, *Cromwell-road, Wimbledon, Surrey*; Colonel E. KENSINGTON, 16, *Erl-igh-road, Reading*; J. A. KILPATRICK, 102, *Mill-road, Motherwell, Scotland*; H. R. LEWIS, 5, *Argyll-road, Kensington, London*; D. O. S. LOWELL, *Roxbury Latin School, Boston, Mass., U.S.A.*; D. A. LOWTHIME, 23, *Bartlett's Buildings, Holborn Circus, London, E.C.*; W. J. MARYAN, *Balcarres House, Hailsham, Sussex*; Miss L. MILNER, 5, *Union-street, Leek, Staffs.*; T. E. J. STEELE, *Tsu-Shima, Lower Sandy Bay, Hobart, Tasmania*; Rev. A. S. STOKES, *Elm Vicarage, Wisbech*; R. A. WINN, 76, *Queen-street Port of Spain, Trinidad, B.W.I.*; Miss L. WRIGHT, *Hillside-road, Aldershot*.

NEW FELLOWS.

M. A. BROWNE, *Perth, W. Australia*; J. G. BAKER, *Perth, W. Australia*; Rev. A. L. CURRY, *Castleford*; Miss H. E. BOORD, *London*; T. DAWSON, *Partick*; Rev. A. C. CURTIS, M.A., *London*; B. F. SCHUBERT, LL.B., LL.M., *Washington*; J. C. SCOTT, *Glasgow*; W. CAREY FREEMAN, *Leicester*; J. WILSON, *Leek*; I. H. WRIGHT, *Northampton*; Miss E. TORDOFF, *Bradford*; Miss E. J. METCALF, *London*; Mrs. R. SPERO, *Pretoria, S.A.*

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*PETRO DOLOR, *Belmont Park, Waterford*; Mrs. H. JOHNSTON, *Dundee*; J. DE FREYNE REEVE, *Gisborne, Victoria, Australia*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

H. F. CHESHIRE, B.Sc., F.I.C., *Hastings*; T. C. DERHAM, *Calcutta, India*; *Miss F. E. KILNER, *Heaviley, Stockport*; Mrs. R. A. LANGLEY, *Buxton*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

277. **Budapest (Hungarujo).**—S-ro A. Babóozky, VIII. Kőrös-u. 28. III/5, deziras korespondadi kun ekster-Eŭropaj samideanoj per ilustritaj kaj bildflanke afrankitaj poŝtkartoj. Nepre respondos. (x)

278. **Praha-Zizkov (Bohemujo) Aŭstrio.**—S-ro B. Makeš, 244, Harantova, deziras interŝ. belajn il. k. kaj ankaŭ ludi ŝakon. Al ĉiuj resp.

279. **St. Peterburgo (Rusujo).**—Fino S. Ivanova, V.O. 16a linio, 79, loĝ. 19 deziras korespondi kun gesamideanoj en Esperanto kaj angla lingvo por pliperfektiĝo en la lasta.

280. **Moravio (Aŭstrio).**—S-ro Vignati Jan, *Prerov Gymnasium*, deziras korespondi kun ĉiuj, precipe kun anglaj kaj Afrikanaj samideanoj. Neniun rifuzos.

281. **Erdington (Warwickshire) Anglujo.**—Fino M. Taylor, "*Glendene*," 38, *Harrison-road*, deziras interŝanĝi p.k. kun gesamideanoj neanglaj. Ĉiam respondos.

282. **Gravelly Hill (near Birmingham) Anglujo.**—Fino E. Griffiths, 27, *Hunton Hill*, deziras korespondi per il. p.k. kun gesamideanoj.

283. **Versailles (Francujo).**—S-ro L. Chillard, 4, *rue P. Bertin*, oficejo de U.E.A., interŝanĝas poŝtkartojn, poŝtmarkojn, esperantajn dokumentojn.

284. **Sluck (Minsk gub.) Rusujo.**—S-ro L. Rep deziras korespondi kun gesamideanoj ne pli maljunaj ol 100 kaj ne pli junaj ol 10 jaroj. Respondas akurate.

285. **Barcelona (Hispanujo).**—S-ro S. Alsina, *Valencia 360-40*, deziras korespondi kun Londonanoj pri komercaj aferoj, en la angla, franca, hispana aŭ Esperanta lingvo. Nepre respondos.

286. **Velikoknjažeskaja (Donski obl.) Rusujo.**—S-ro Mišustin, *Bazarnaja, 28*, kaj S-ro G. Amatuni, *Magazin S. Popova*, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj.

287. **Kilmarnock (Skotlando).**—S-ro Peter Young, 42, *Fullarton-street*, deziras interŝanĝi esperantajn ĵurnalojn kaj korespondi per ilustr. poŝtkartoj kun samideanoj en ĉiuj landoj. Ĉiam mi respondos al ĉiuj.

288. **Barcelona (Hispanujo).**—S-ro Manuelo Monguio, *Diputación 165 E. 2a*, deziras interŝanĝi kun tutmondaj Esperantistoj per ilustr. poŝtkartoj. Ĉiam respondos.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, April 14, at the offices of the Association, Museum Station-buildings, High Holborn, W.C., will be held an *Examination for the Preliminary Certificate*, at 7 p.m., and on Tuesday, April 15, an *Examination for the Advanced Certificate*, at 6.30 p.m. Candidates should intimate as soon as possible their intention to be present.

"The British Esperantist."

Vol. VIII. (1912) of THE BRITISH ESPERANTIST may now be obtained, neatly bound in green cloth, price 4s., post free.

Cloth covers for binding Vol. VIII. (green cloth, lettered in white along back) are now ready. Price 10d., post free.

Vols. III. (2s. 6d., post free), IV., V., VI. and VII. (4s., post free), bound in cloth, are still obtainable.

London Chamber of Commerce.

Esperanto Examinations.

The Esperanto Examinations (Junior and Senior) of the London Chamber of Commerce are to be held on Wednesday, May 7, 1913, in London, and at Local Centres in the Suburbs and in the Provinces. Group Secretaries and Teachers who desire their students to enter are requested to obtain a Syllabus from the Secretary of the B.E.A. If necessary local centres may be specially formed, particulars as to which will be supplied by the B.E.A., who will be glad to forward information to students also. The B.E.A. hopes there will be a large number of candidates for these important examinations.

289. **Wesenberg (Estland) Rusujo.**—Filatelistoj! atentu!!! Nur por du internaciaj respondkuponoj mi sendas 30 diversspecajn rusajn aŭ laŭvol, diverslandajn malnovajn poŝtmarkojn. Ankaŭ interŝanĝas poŝtkartojn kaj malnovajn poŝtmarkojn: Eduard Ney, *Lai nults 102*.

290. **Lübeck (Germanujo).**—S-ro H. Böbs, *Gertrudenstrasse 17*, kolektas kaj interŝanĝas Esperantajn sigelmarkojn. Sendebaj estas propraj markoj kaj oficialaj de Nordalbinga Ligo.

291. **Innisfail (Queensland) Aŭstralio.**—S-ro Donald Waugh, *Box 23, P.O.*, deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj ilustr. poŝtkartojn kun tutmondaj samideanoj.

292. **Wien (Aŭstrio).**—S-ro Julius Szekely, 1, *Wollzello 21*, deziras korespondadi kaj interŝanĝi kun anglaj komercistoj. Nepre respondos.

293. **Petropavlovsk (Akm. obl.) Rusujo.**—S-ro P. T. Moskalev, *Realnoe uchiliŝe*, deziras interŝanĝi p.k. kaj p.m., nepre al ĉiuj respondos.

294. **Oss, N.B. (Nederlando).**—S-ro P. L. van Hall deziras korespondi kun geesperantistoj.

295. **Greenock (Skotlando).**—S-ro A. B. Hi, 72, *Wellington-street*, deziras korespondadi letere aŭ poŝtkarte per Esperanta stenografio (Sistemo Pitman).

296. **Nowshera (Hindujo).**—S-ro L. Lomas, *89th Bty., Royal Field Artillery*, volas korespondadi kaj interŝanĝi poŝtkartojn kun samideanoj ĉiulandaj.

297. **Moskva (Rusujo).**—S-ro Konstantin Pavlovič Ešov, *st. Golutvino*, deziras interŝanĝi p.m., p.k., insektojn, papiliojn, vegetaĵojn kaj mineralojn por kolektoj.

298. **Terry (Montana) U.S.A.**—S-ro J. E. Crary, *Crary's Ranch*, deziras ŝanĝi pri la Bahaja Movado.

299. **Fusan (Korea) Azio.**—S-ro Masaru Fujiwara, *Customs, japano*, ĝojus paroli kun iu Esperantisto, kiu vojaĝas al aŭ el Japanujo tra Fusan.

300. **Richmond (Surrey) Anglujo.**—S-ro K. Trounson, 24, *Onslow Mansions*, deziras korespondadi kun alilanduloj pri la arkitekturo historia, speciale rilate al la Mezepoko.

301. **Taunton (Anglujo).**—S-ro W. Edwards, studento, *Taunton School*, deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun alilandaj studentoj. (x)

302. **Bilbao (Hispanujo).**—S-ro D. Albert, *Heros, 24*, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj. (100)